

DIAGNOZA SPOŁECZNO –GOSPODARCZA
GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI
DLA GMINY OSTRÓW LUBELSKI
NA LATA 2023-2030

OSTRÓW LUBELSKI
2023

WPROWADZENIE	3
Definicje kluczowych pojęć.....	3
1. Ogólna charakterystyka Gminy Ostrów Lubelski.....	5
1.1. Położenie Gminy Ostrów Lubelski	5
1.2. Demografia	9
1.2. Edukacja	12
1.2.1. Wychowanie przedszkolne.....	15
1.2.2. Poziom nauczania w szkołach podstawowych.....	16
1.3. Zabytki i kultura	16
1.3.1. Zabytki kultury.....	16
1.3.2. Działalność kulturalna	18
1.4 Sport i rekreacja	19
1.5. Turystyka	20
1.6. Ochrona zdrowia i opieka społeczna	22
1.7. Wykluczenie społeczne	22
1.8. Kapitał społeczny, działalność organizacji pozarządowych	24
1.8.1. Fundusz sołecki.....	24
1.8.2. Organizacje pozarządowe	25
1.9. Przedsiębiorczość	25
1.10. Rynek pracy i bezrobocie	29
1.11. Sektor rolniczy	31
1.12. Zasoby naturalne i ochrona środowiska	32
1.13. Energetyka	34
1.13.1. Zaopatrzenie w gaz	34
1.13.2. Gospodarka ciepła	34
1.13.4. Energia odnawialna.....	34
1.14. Gospodarka wodno – ściekowa	35
1.15. Polityka przestrzenna	38
1.16. Mieszkalnictwo	45
1.17. Ochrona bezpieczeństwa	46
1.18. Komunikacja	47
2. DELIMITACJA OBSZARÓW ZDEGRADOWANYCH.....	48
2.1 Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji ..	48

2.2. ETAP 1 – wyznaczenie Obszaru Zdegradowanego (OZ) na terenie Gminy Ostrów Lubelski	49
2.2.1. Wskaźniki delimitujące obszary zdegradowane	50
2.2.2. Wyniki dla poszczególnych miejscowości wg ww. wskaźników.....	53
2.3. ETAP 2 – wyznaczenie Obszaru Rewitalizacji (OR) na terenie Gminy Ostrów Lubelski	82
2.4. Podsumowanie – delimitacja Obszaru Rewitalizacji (OR) na terenie Gminy Ostrów Lubelski	83
Spis tabel:.....	86
Spis map:	88
Spis wykresów:.....	88

Opracowanie stanowi szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji obejmującą analizę negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz wybranych pozostałych (gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej lub środowiskowej) zgodnie ze zidentyfikowanymi zjawiskami negatywnymi oraz analizę lokalnych potencjałów występujących na obszarze rewitalizacji. Diagnoza dotycząca całego obszaru gminy pokazuje ogólne ramy i powiązania obszarów kryzysowych z resztą gminy.

Przedstawiono również ogólną charakterystykę Gminy Ostrów Lubelski, która została przeprowadzona na podstawie danych dostępnych za lata 2015 – 2021 i będzie uzupełniana w toku prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji w miarę uzyskiwania dostępu do nowych danych. Jako, że niniejszy dokument jest materiałem do konsultacji z interesariuszami rewitalizacji, należy zakładać, że diagnoza będzie uzupełniana także w wyniku propozycji i poprawek zgłaszanych podczas konsultacji.

Diagnoza obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji została opracowana w oparciu o analizę następujących obszarów: społecznego, gospodarczego, środowiskowego, funkcjonalno-przestrzennego oraz technicznego. Analizie poddane zostały wskaźniki opracowane dla każdego z wymienionych obszarów. Dzięki szeroko zakrojonym badaniom na różnych płaszczyznach możliwe było wskazanie obszarów zdegradowanych, które znajdują się na terenie gminy. Dokonano precyzyjnego wyznaczenia wymienionych obszarów przy wykorzystaniu metody kartograficznej. Zamieszczone mapy obszarów zdegradowanych szczegółowo przedstawiają wyznaczone obszary, które mają zostać objęte procesem rewitalizacji.

Sporządzona Diagnoza społeczno – gospodarcza dla Gminy Ostrów Lubelski spełnia wszystkie zapisy i wskazania wynikające z *ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 485)*.

Definicje kluczowych pojęć

Rewitalizacja to kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. **Rewitalizacja** zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmocnienie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez **interesariuszy** (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnątrznie (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnątrznie (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych).

Obszar może zostać wskazany jako **obszar zdegradowany**, jeśli znajduje się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym oraz gdy występuje na nim co najmniej jedno z następujących negatywnych zjawisk:

- ✓ **gospodarczych** (w szczególności niski stopień przedsiębiorczości, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw),
- ✓ **środowiskowych** (w szczególności przekroczenie standardów jakości środowiska, obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska),
- ✓ **przestrzenno-funkcjonalnych** (w szczególności niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny, brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niski poziom obsługi komunikacyjnej, niedobór lub niska jakość terenów publicznych),
- ✓ **technicznych** (w szczególności degradacja stanu technicznego obiektów),
- ✓ **budowlanych**, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Natomiast **interesariuszami rewitalizacji** są w szczególności:

- ✓ mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczności nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
- ✓ mieszkańcy gminy inni niż wymienieni powyżej;
- ✓ podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
- ✓ podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- ✓ jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- ✓ organy władzy publicznej;
- ✓ podmioty, inne niż wymienione w pkt 6, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Definicja rewitalizacji podkreśla kilka istotnych zagadnień i wyzwań związanych z procesem wychodzenia ze stanu kryzysowego obszaru kryzysowego. Po pierwsze proces rewitalizacji powinien być realizowany w sposób kompleksowy, tj. w taki sposób, który nie tylko rozwiązuje lub eliminuje wybrane zagrożenia i problemy, ale także w sposób pozwalający na wykorzystanie mocnych stron nie tylko obszaru rewitalizowanego, ale całej gminy, jak również potencjału otoczenia zewnętrznego, traktowanych jako szanse rozwoju. Takie kompleksowe podejście do rewitalizacji oznacza, że działania podejmowane na rzecz wychodzenia ze stanu kryzysowego powinny wpisywać się w szerszy nurt realizacji polityki rozwoju całej gminy i jej otoczenia, w szczególności otoczenia powiązanego funkcjonalnie z gminą. Po drugie, proces

rewitalizacji powinien być ukierunkowany na wieloaspektowe podejście oraz rezultaty. Kluczowe dla właściwego zdiagnozowania skali poszczególnych problemów, a tym samym wybór zawężonych terytorialnie obszarów do rewitalizacji powinien być poprzedzony rzetelną diagnozą. Diagnoza powinna wskazać stany kryzysowe na obszarze gminy, zarówno w sferze terytorialnej, ale przede wszystkim w sferze kategorii problemów. Ostateczny wybór obszarów do rewitalizacji powinien być wyborem najefektywniejszej ścieżki działań, w kontekście oczekiwanych rezultatów, tj. wynikać z rangi lub znaczenia wybranych zagadnień/obszarów rewitalizacji dla polityki rozwoju całej gminy.

Po trzecie, istotną rolę w procesie tworzenia i realizacji programu rewitalizacji odgrywa partycypacja społeczna, która obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy. W toku przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji dąży się, aby działania, skutkowały wypowiedzeniem się przez wszystkich interesariuszy.

Prace diagnostyczne i projektowe obejmowały analizy dokumentów dostarczonych przez Zamawiającego. Wykorzystano również dane dostarczone z GUS oraz innych opracowań i dokumentów planistycznych.

1. Ogólna charakterystyka Gminy Ostrów Lubelski

1.1. Położenie Gminy Ostrów Lubelski

Gmina Ostrów Lubelski położona jest w środkowej części województwa lubelskiego, wchodzi w skład powiatu lubartowskiego – usytuowana we wschodniej jego części bezpośrednio graniczy z gminami: Parczew, Uścimów, Ludwin, Spiczyn, Serniki i Niedźwiada.

Podzielona jest na 15 sołectw (trzy dzielnice-sołectwa w Ostrowie Lubelskim oraz 12 sołectw wiejskich są to: Bójki, Jamy, Kaznów, Kaznów Kolonia, Kolechowice I, Kolechowice II, Kolechowice Folwark, Kolechowice Kolonia, Rozkopaczew I, Rozkopaczew II, Rudka Kijańska i Wólka Stara Kijańska).

Cały obszar zaliczany jest do Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego, graniczy z kompleksem Lasów Parczewskich, w jej obrębie znajdują się trzy jeziora: Miejskie, Kleszczów i Czarne oraz zbiornik retencyjny Mytycze w Rozkopaczewie.

Teren tej jednostki administracyjnej o nieco wydłużonym kształcie, rozciągającym się w kierunku północ-południe na długości 17 km i szerokości 6 – 12 km, przecina płynąca z południa na północ rzeka Tyśmienica.

Głównym i zarazem centralnym ośrodkiem jest Miasto Ostrów Lubelski, położone w północno-wschodniej jej części. W stosunku do sołectw wiejskich należących do obszaru gminy, miasto jest położone centralnie, co jest niezmiernie korzystne. Podstawową funkcją miasta jest obsługa ludności i rolnictwa.

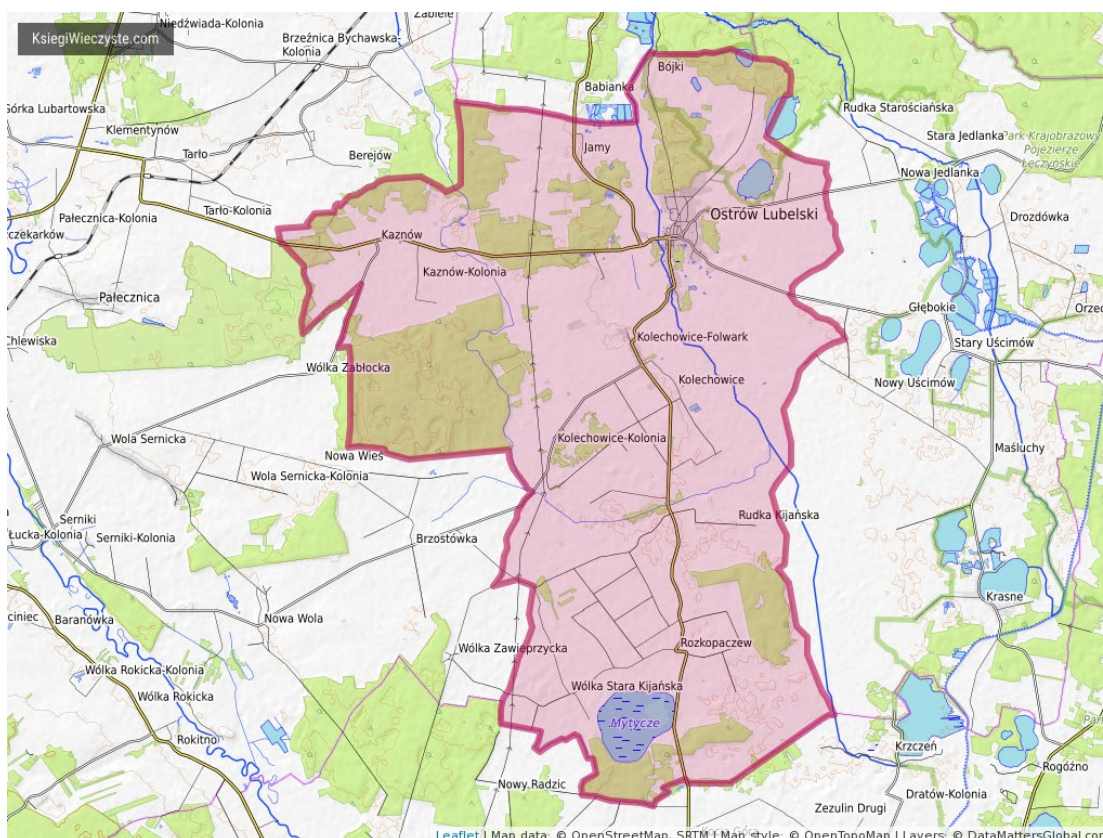
Powierzchnię całkowitą gminy oblicza się na 121,7 km² (w tym miasto 29,6 km²).

Mapa 1 Położenie Gminy Ostrów Lubelski na tle powiatu lubartowskiego

Źródło: <http://www.gminy.pl/powiaty/66.html>

Mapa 2 Położenie poszczególnych miejscowości na terenie Gminy Ostrów Lubelski

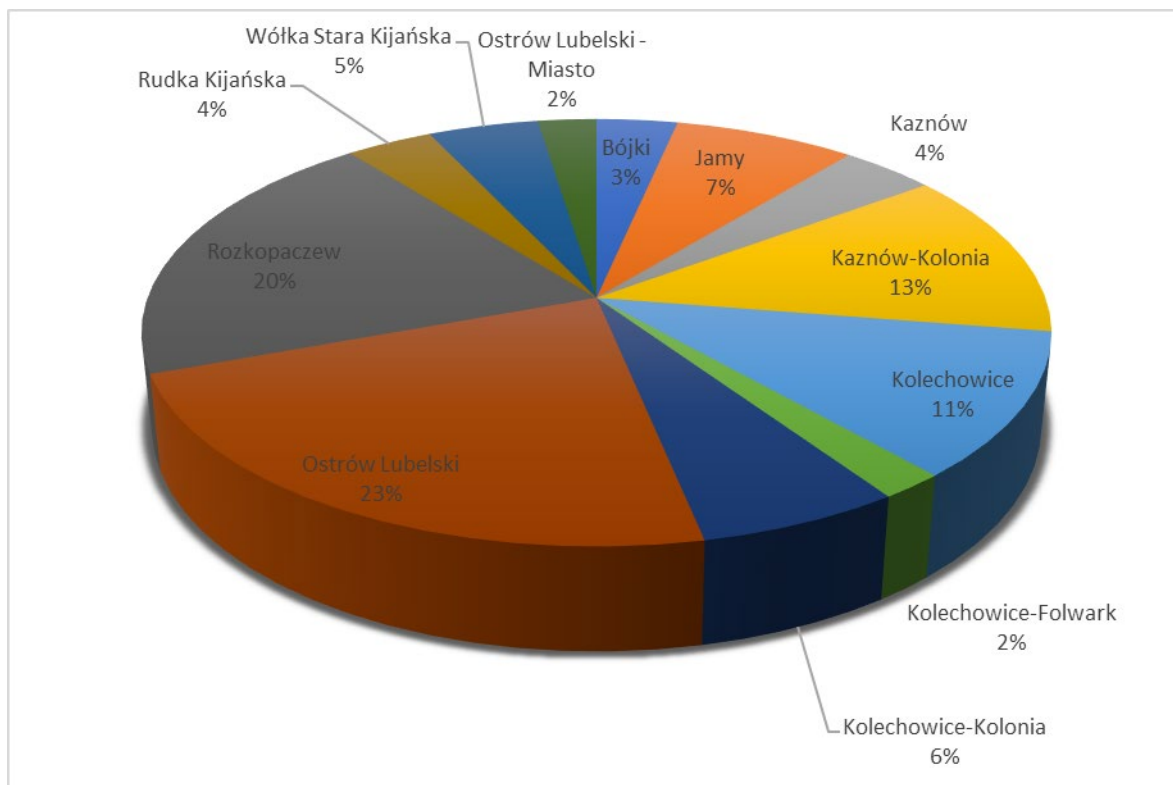
Źródło: <https://ksiegiwieczyste.com/ostrow-lubelski>

Tabela 1 Powierzchnia poszczególnych miejscowości Gminy Ostrów Lubelski

Nazwa obrębu	Powierzchnia [ha]
Bójki	410
Jamy	920
Kaznów	481
Kaznów-Kolonia	1538
Kolechowice	1339
Kolechowice-Folwark	242
Kolechowice-Kolonia	763
Ostrów Lubelski	2753
Rozkopaczew	2435
Rudka Kijańska	440
Wółka Stara Kijańska	559
Ostrów Lubelski - Miasto	296

Źródło: UM Ostrów Lubelski

Wykres 1 Powierzchnia miejscowości Gminy Ostrów Lubelski (%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UM Ostrów Lubelski

Gmina Ostrów Lubelski znajduje się także w obszarze Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego (LOM).

LOM to obszar funkcjonalny obejmujący Miasto Lublin wraz z gminami i mniejszymi miastami,

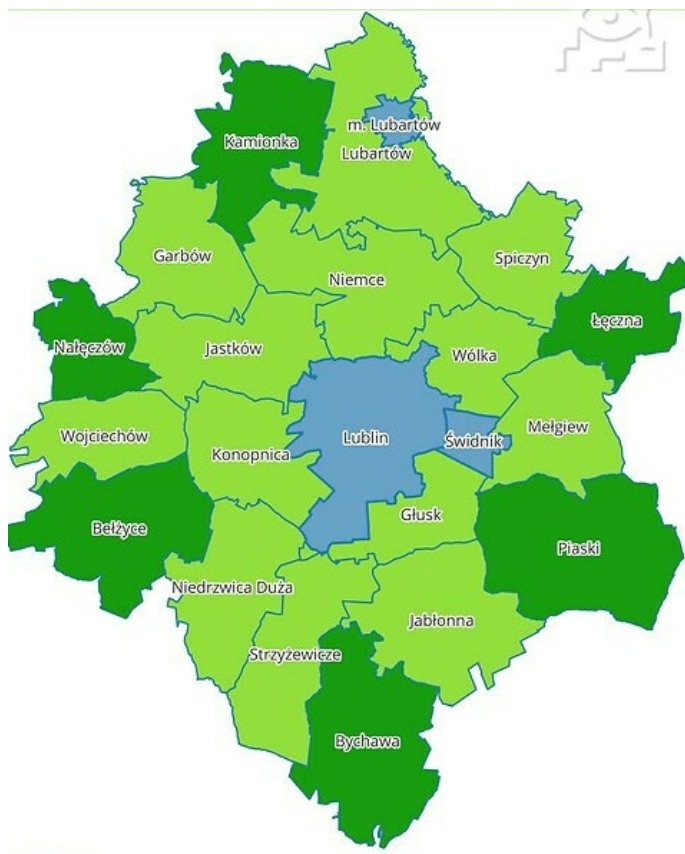
które powiązane są ze sobą komunikacyjnie i stanowią jednolity obszar zamieszkania (tzn. osoba mieszkająca w dowolnym miejscu takiego obszaru może dojechać do pracy w dowolnym innym fragmencie takiego obszaru).

Lubelski Obszar Metropolitalny usytuowany jest w Polsce Wschodniej, w centralnej części województwa lubelskiego. Zajmuje 4 221 km², co stanowi 16,8% powierzchni województwa oraz 1,3% powierzchni kraju. Obszar tworzą: powiat lubelski (1 680 km²), powiat lubartowski (1 289 km²), powiat łęczyński (637 km²), powiat świdnicki (468 km²) oraz Gmina Lublin (147 km²).

Lubelski Obszar Metropolitalny (LOM) skupia 22 gminy: Bełżyce, Bychawę, Garbów, Głusk, Jabłonną, Jastków, Kamionkę, Konopnicę, Lubartów (Miasto), Lubartów (Gminę), Lublin, Łęczną, Mełgiew, Nałęczów, Niedzwicę Dużą, Niemce, Piaski, Spiczyn, Strzyżewice, Świdnik, Wojciechów, Wólkę.

We współpracy w ramach LOM zaangażowanych jest także 5 powiatów: lubelski, lubartowski, łęczyński, puławski oraz świdnicki.

Mapa 3 Podział administracyjny LOM

Źródło: <https://lublin.eu/>

Atuty inwestycyjne Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego:

- ✓ strategiczne położenie,
- ✓ bogate zasoby naturalne i czyste środowisko,
- ✓ konkurencyjne koszty pracy i silnie zmotywowane kadry,

- ✓ chłonność rynku lokalnego oraz sąsiednich rynków Ukrainy i Białorusi,
- ✓ rozbudowa systemu komunikacyjnego,
- ✓ realizacja obwodnicy i lotniska,
- ✓ dostępność zasobów wykwalifikowanych pracowników,
- ✓ relatywnie niskie koszty życia i prowadzenia działalności gospodarczej,
- ✓ dobrze rozwinięta sieć otoczenia instytucjonalnego i naukowego,
- ✓ atrakcyjne tereny inwestycyjne,
- ✓ sprzyjający przedsiębiorczości klimat społeczno-polityczny,
- ✓ dostępność nowoczesnej powierzchni biurowej,
- ✓ pozytywne doświadczenia przedsiębiorstw działających na obszarze LOM,
- ✓ ciekawa oferta kulturalno-rekreacyjna.

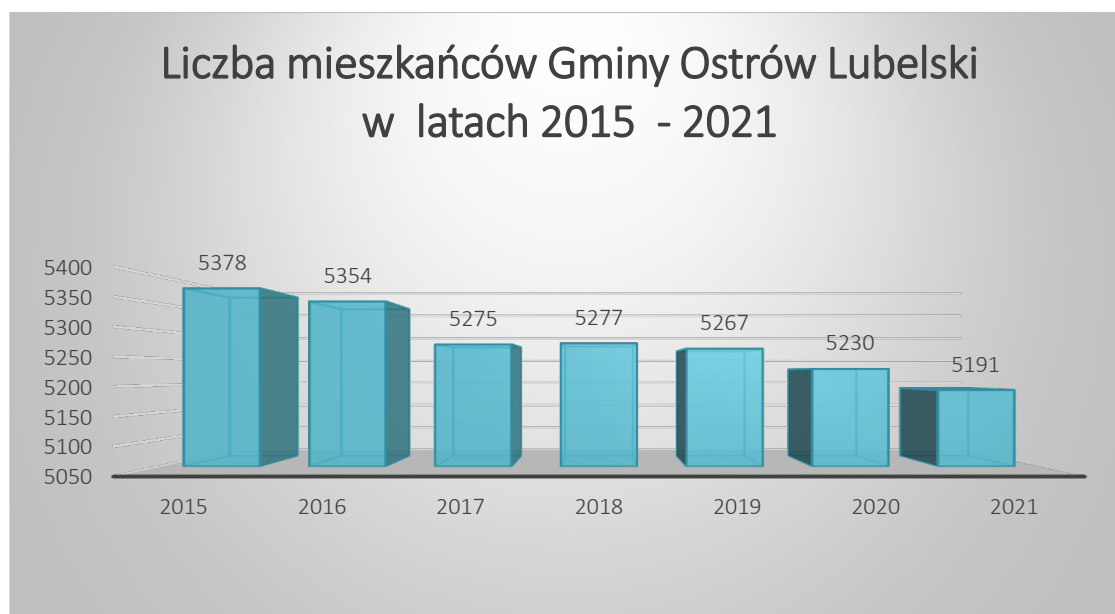
Niezbędnym działaniem samorządów jest wspólne planowanie i prowadzenie polityki rozwoju obszaru funkcjonalnego. Warunkiem skutecznych działań prowadzących do osiągnięcia celów rozwojowych jest ścisła współpraca obydwu samorządów w realizacji ustawowych zadań dotyczących m.in.: planowania przestrzennego, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej, gminnych dróg oraz organizacji ruchu drogowego, wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą, lokalnego transportu zbiorowego.

1.2. Demografia

Do podstawowych charakterystyk zbiorowości ludzkiej należą jej liczebność i rozmieszczenie. Liczba mieszkańców gminy systematycznie maleje z niewielkimi wahaniami.

Ogólnie w latach 2015 - 2021 liczba osób zamieszkujących gminę zmniejszyła się o 187 osób.

Wykres 2 Liczba mieszkańców gminy w latach 2015 - 2021

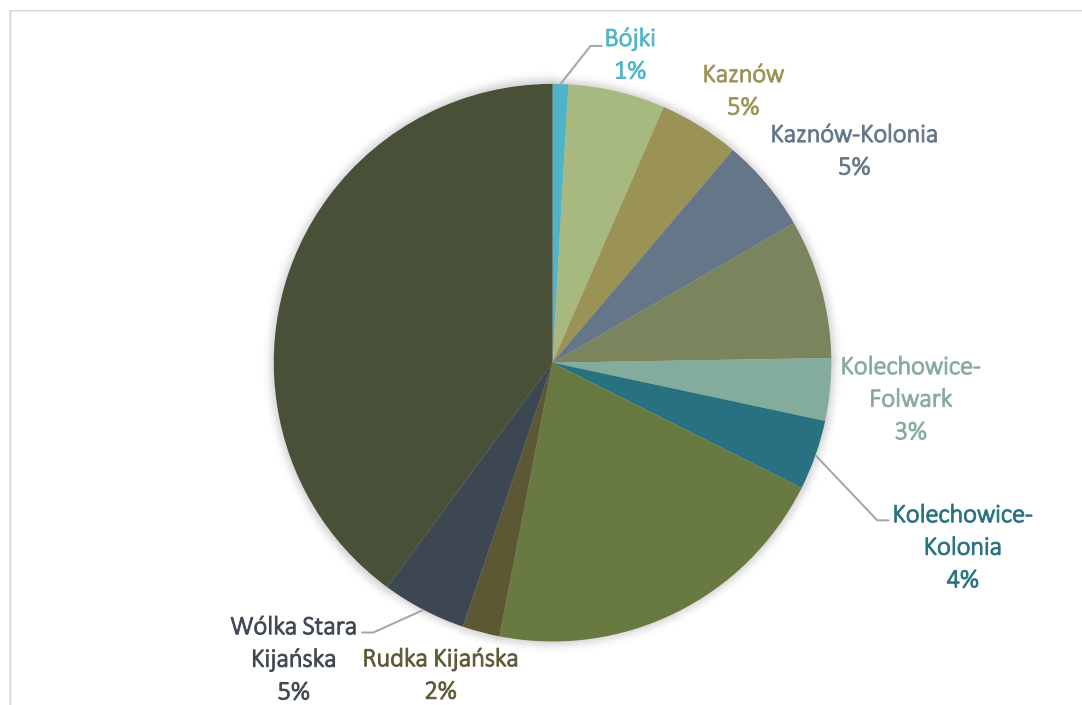
Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z UM Ostrów Lubelski

Tabela 2 Liczba mieszkańców wg miejscowości zameldowanych na pobyt stały – stan na 31.12.2021 r.

Lp	Miejscowość	Liczba mieszkańców
1.	Bójki	47
2.	Jamy	292
3.	Kaznów	242
4.	Kaznów-Kolonia	284
5.	Kolechowice	419
6.	Kolechowice-Folwark	188
7.	Kolechowice-Kolonia	211
8.	Rozkopaczew	1071
9.	Rudka Kijańska	112
10.	Wólka Stara Kijańska	254
11.	Ostrów Lubelski	2071

Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 3 Liczba mieszkańców wg miejscowości w 2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM Ostrów Lubelski

Struktura wieku mieszkańców i przyrost naturalny

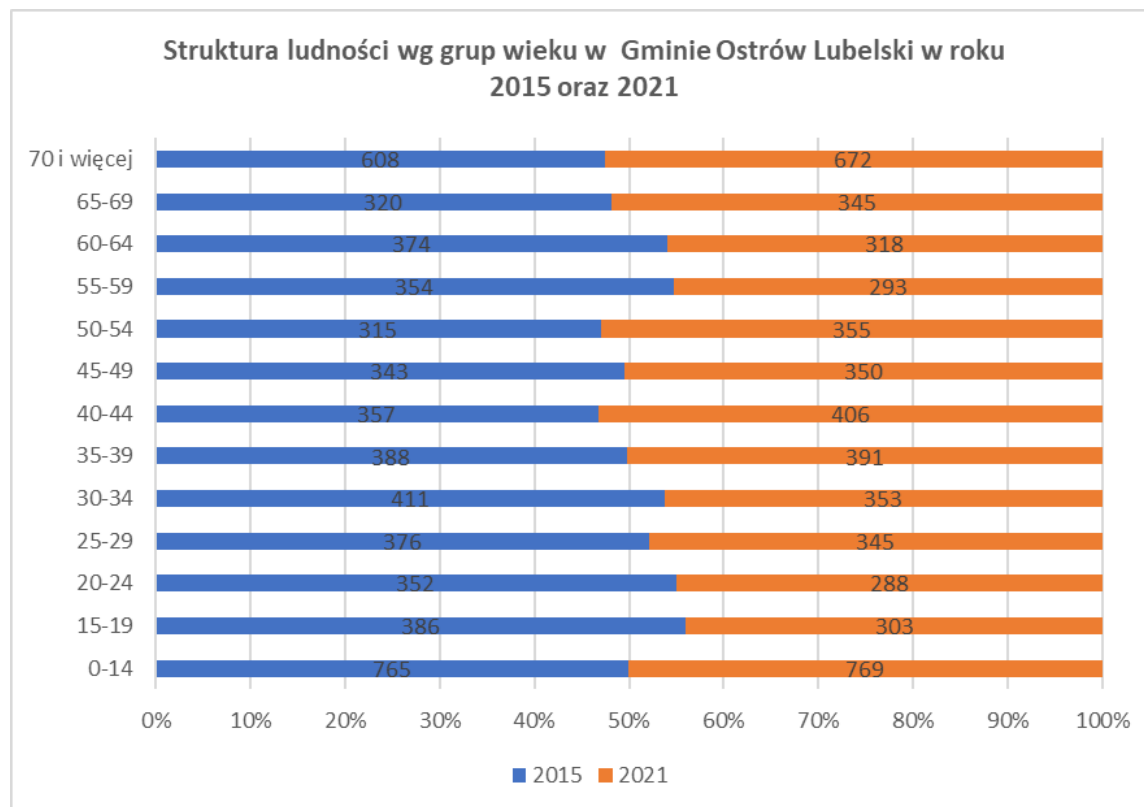
Szczegółowa analiza dotycząca struktury wieku mieszkańców pozwala na stwierdzenie, że sytuacja demograficzna w większości sołectw gminy stale pogarsza się. Dane dostarczone przez Urząd Miasta wskazują, na **ujemny przyrost naturalny (różnica między liczbą urodzeń żywych i liczbą zgonów) na poziomie minus 38 osób w roku 2021. Bezpośrednią przyczyną jest malejąca liczba urodzeń.**

Tabela 3 Współczynnik przyrostu naturalnego w poszczególnych sołectwach/ miejscowościach Gminy Ostrów Lubelski

Sołectwo	Urodzenia	Zgony	przyrost naturalny [‰]
Bójki	0	1	- 21,3
Jamy	2	3	- 3,42
Kaznów	2	6	- 16,5
Kaznów-Kolonia	1	6	- 17,6
Kolechowice	0	3	- 16,7
Kolechowice-Folwark	3	3	0
Kolechowice-Kolonia	2	3	- 4,7
Rozkopaczew	4	16	- 9,3
Rudka Kijańska	0	3	- 26,7
Wólka Stara Kijańska	1	4	- 26,7
Ostrów Lubelski	3	10	- 11,8

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Urzędu Miasta Ostrów Lubelski

Wykres 4 Struktura ludności wg grup wieku w Gminie Ostrów Lubelski w roku 2017 oraz 2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Migracje ludności

Sytuacja demograficzna w gminie kształtowana jest również przez migracje. Saldo migracji jako różnica między liczbą zameldowań a wymeldowań pokazuje ruch mieszkańców zarówno w kraju jak i za granicę.

Migracje ludności są podstawowym elementem i formą mobilności przestrzennej. Oznaczają one przemieszczenia terytorialne związane ze względnie trwałą zmianą miejsca zamieszkania i są postrzegane jako komponent, obok rozrodności i umieralności, zmian demograficznych.

W omawianym okresie (2015-2021) Gmina Ostrów Lubelski notuje niewielkie ujemne saldo migracji wewnętrznej. Saldo migracji w naszej gminie na koniec 2021 r. wynosiło minus 4 tj. (liczba osób zameldowanych w stosunku do wymeldowanych).

1.2. Edukacja

Gmina Ostrów Lubelski w 2021 była organem prowadzącym dla 4 szkół podstawowych z oddziałami przedszkolnymi i 1 przedszkola samorządowego. Od 1 września 2022 r. Szkoła Podstawowa w Kaznowie prowadzona jest przez Stowarzyszenie Kaznów – Dobry Start.

Z poniższej tabeli wynika, że długoletni trend liczby urodzeń w obwodach wszystkich szkół gminnych, od wielu lat pozostaje stały, a w roku 2021 widać tendencję spadkową.

Tabela 4 Demografia urodzeń w Gminie Ostrów Lubelski wraz z podziałem dzieci przypisanych do poszczególnych obwodów szkół

WiekRocznik		Szkoła Podstawowa w Ostrowie Lubelskim	Szkoła Podstawowa w Kaznowie	Szkoła Podstawowa w Kolechowicach	Szkoła Podstawowa w Rozkopaczewie	SUMA rocznika
1	2021	20	3	5	14	42
2	2020	23	4	9	16	52
3	2019	25	6	9	14	54
4	2018	25	6	9	18	58
5	2017	20	4	11	18	54
6	2016	29	5	8	14	58

Źródło: Raport o stanie Gminy Ostrów Lubelski na rok 2021

Diagnoza społeczno – gospodarcza Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Ostrów Lubelski na lata 2023-2030

Tabela 5 Liczba uczniów oraz oddziałów przedszkolnych i szkolnych według stanu na 30 września 2021 roku.

Szkoła	Liczba uczniów	Liczba oddziałów w szkole	Wychowanie przedszkolne	Liczba oddziałów w wychowaniu przedszkolnym
Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Ostrowie Lubelskim	202	11	0	0
Szkoła Podstawowa im. ks. Jana Twardowskiego w Kaznowie	36	8	33	2
Szkoła Podstawowa im. ks. Jerzego Popiełuszki w Kolechowicach	60	7	24	1
Szkoła Podstawowa im. Św. Jana Pawła II w Rozkopaczewie	124	8	48	2
Przedszkole Samorządowe w Ostrowie Lubelskim	0	0	86	4

Źródło: Raport o stanie Gminy Ostrów Lubelski na rok 2021

Każda ze szkół na terenach zielonych posiada place zabaw oraz wygospodarowane miejsca, które wykorzystują do przeprowadzania zajęć wychowania fizycznego i rekreacji ruchowej. Są one wyposażone w odpowiedni sprzęt do prowadzenia zajęć.

Od roku 2010 przy Szkole Podstawowej w Ostrowie Lubelskim działa kompleks sportowy pod nazwą "Orlik 2012". W skład tego kompleksu wchodzi boisko do mini piłki nożnej pokryte sztuczną trawą oraz boisko wielofunkcyjne służące do koszykówki, siatkówki i opcjonalnie do tenisa ziemnego. Cały kompleks jest ogrodzony wraz z piłko-chwykami, oświetlony. **Przy Szkole Podstawowej w Kaznowie od 2010 r. działa również boisko wielofunkcyjne, wygrane przez uczniów, rodziców oraz pracowników tej szkoły.**

Tabela 6 Organizacja i baza lokalowa placówek oświatowych

Wyszczególnienie	Powierzchnia nieruchomości grunt. w [m ²]	W tym pow. terenów zielonych w [m ²]	Sale lekcyjne	Sale komputerowe	Sale gimnastyczne	Stołówki	Boiska
SP Ostrów Lub	12334	3590	15	2	1	1	1/1
SP Kaznów	10700	5000	7	1	1	0	1/2
SP Kolechowice	22000	5000	7	1	1	1	1/1
SP Rozkopaczew	10600	8000	9	2	1	1	1/1
Przedszkole	9905	3000	4	0	0	1	0/1

Źródło: Raport o stanie Gminy Ostrów Lubelski na rok 2021

Liczba uczniów szkół podstawowych w Gminie Ostrów Lubelski utrzymuje się na stałym poziomie od 2018 roku. W porównaniu z rokiem 2014, w 2021 liczba ta wzrosła o 99 uczniów.

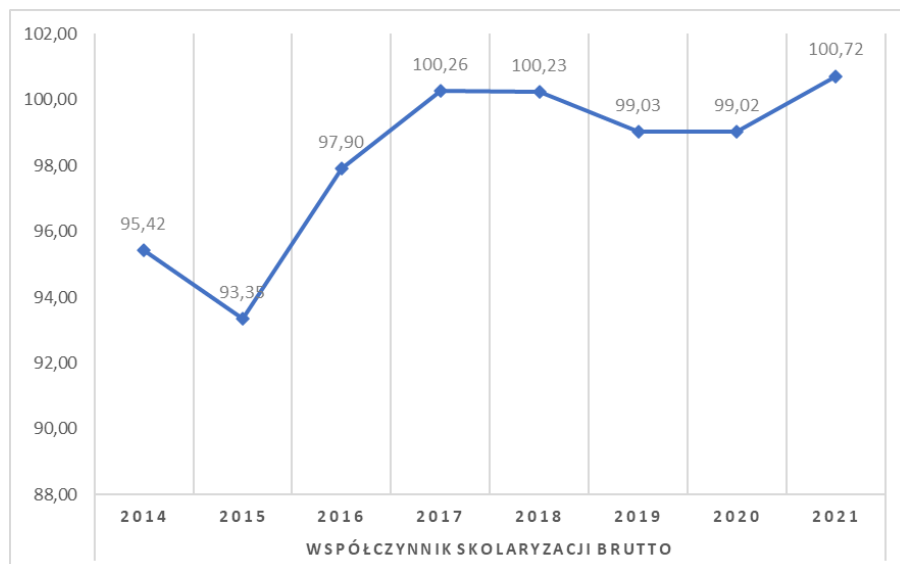
Wykres 5 Liczba uczniów uczęszczających do szkół podstawowych w Gminie Ostrów Lubelski w latach 2014 - 2020

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS

W 2015 roku odnotowano wyraźny spadek wartości współczynnika skolaryzacji brutto na poziomie edukacji podstawowej w porównaniu z poprzednimi latami.

Wykres 6 Współczynnik skolaryzacji brutto w Gminie Ostrów Lubelski w latach 2014-2021

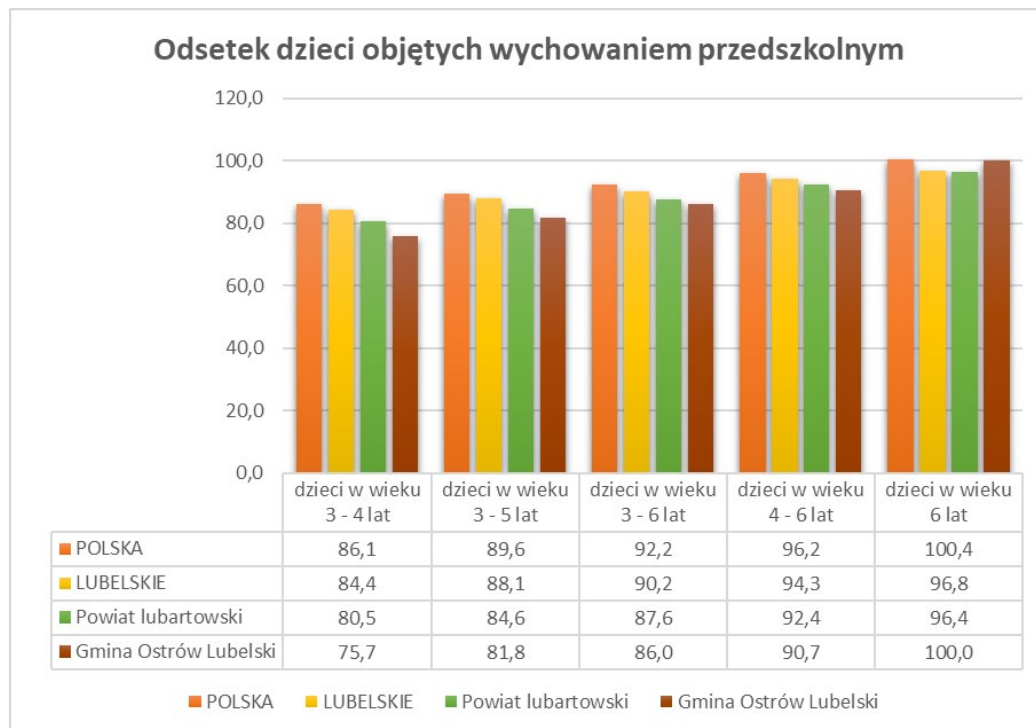

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

1.2.1. Wychowanie przedszkolne

Liczba miejsc w przedszkolach pokrywa w całości zapotrzebowanie mieszkańców w tym zakresie, wszystkie dzieci, których rodzice złożyli wnioski zostały przyjęte do przedszkoli.

Wykres 7 Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w roku 2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Z powyższej tabeli wynika, że odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym na terenie Gminy Ostrów Lubelski jest dobry i porównywalny do wskaźnika dla województwa oraz dla powiatu lubartowskiego.

1.2.2. Poziom nauczania w szkołach podstawowych

Tabela 7 Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty 2021 dla poszczególnych szkół, dla których organem prowadzącym jest Gmina Ostrów Lubelski

	Średni % uzyskanych punktów		
	Język polski	Matematyka	Język angielski Język angielski
Gmina Ostrów Lubelski	56	46	50
Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Ostrowie Lubelskim	58	51	58
Szkoła Podstawowa im. ks. Jana Twardowskiego w Kaznowie	47	38	28
Szkoła Podstawowa im. Św. Jana Pawła II w Rozkopaczewie	58	50	55
Szkoła Podstawowa im. ks. Jerzego Popiełuszki w Kolechowicach	53	31	40

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UM Ostrów Lubelski

1.3. Zabytki i kultura

1.3.1. Zabytki kultury

Urbanistyka i ruralistyka:

Wieś Ostrów istniała już na początku XV w. mając wówczas prawdopodobnie charakter ulicówki z obustronną zabudową. Wykształcenie się układu urbanistycznego niewątpliwie miało miejsce dopiero po lokacji miasta w 1548 r. i następowało stopniowo. W jego centrum zgodnie z prawem niemieckim znalazł się rynek oparty na dawnych ulicach - Lubelskiej i Świętoduskiej, odzwierciedlających przebieg strategicznych traktów – litewskiego (Lublin–Ostrów–Parczew) i ruskiego (Lubartów–Włodawa), rozwidlającego się w północno-wschodniej części miasta. Wokół płyty rynku wytyczono regularne bloki oparte na module nawiązującym do szerokości boku, zakończone ulicami zatylnymi.

Drugi rynek znajdował się w zachodniej części miasta, w pobliżu nieistniejącego kościoła pw. Św. Krzyża i Przemienienia Pańskiego (ul. Lubartowska). W dalszym toku dziejów miasto rozwijało się wzdłuż osi północ-południe, co zapewne było związane było ze zniszczenia wojennymi 2 połowy XVII w. Kolejne wojny i klęski żywiołowe typu pożary miały istotny wpływ na układ przestrzenny miasta, szczególnie należy tu podkreślić straty poniesione w sierpniu

1915 r., gdy 500 budynków (spośród 700 istniejących) zostało zniszczonych. Konsekwencją tych wydarzeń było gruntowne przekształcenie pierwotnego kształt układu urbanistycznego.

Architektura sakralna:

- **Ostrów - kościół parafialny p. w. Niepokalanego Poczęcia NMP i św. Wawrzyńca**

Architektura rezydencjonalna:

- **Kolechowice – dwór**

Budynki przemysłowe:

Według lustracji z 1565 r. w Ostrowie działały cztery młyny, z których dwa znajdowały się na gruntach królewskich, zaś pozostałe na terenach należących do okolicznej szlachty. Jednak kilka lat później był już tylko jeden. W okresie międzywojennym w Ostrowie działały cztery młyny i wiatraki, z których ostatni, przy ul. Lubartowskiej został rozebrany na początku XXI w.

Cmentarze i miejsca pamięci:

- **Cmentarz parafialny w Ostrowie,**
- **Cmentarz żydowski,**
- **Cmentarz unicki,**
- Na terenie żwirowiska znajdującego się w Ostrowie, do 1994 r. znajdował się **cmentarz żołnierzy austriackich poległych w lipcu 1915 r. w trakcie działań wojennych.**
- **W południowej części Kolechowic Folwarku, poza zabudowaniami, w odległości ok 150 m od drogi prowadzącej do Łęcznej, znajduje się cmentarz prawosławny.**
- **W Rozkopaczewie znajdują się dwa cmentarze parafialne - rzymskokatolicki oraz polsko-katolicki.**
- **W środkowej części Kaznowa, nieopodal młyna, przy drodze Serniki-Ostrów, pośród zabudowy, znajduje się kopiec, na szczycie którego umieszczony jest kamienny krzyż upamiętniający żołnierzy poległych w czasie I wojny światowej, ufundowany przez Józefa Gajowiaka.**
- **W Jamach znajduje się Kaplica Mauzoleum upamiętniająca mieszkańców wsi pomordowanych 8 marca 1944 r. przez hitlerowców.**

Ponadto na terenie Ostrowa Lubelskiego zachowało się kilka interesujących figur i kapliczek przydrożnych

Parki i ogrody:

W Kolechowicach istniał drewniany dwór, wokół którego założono zapewne w latach 70 XIX w. ogród. Rozległy zespół, którego kompozycja i zarys czytelne są na planie z 1880 r. składał się z dwóch alej, ogrodu „włoskiego” i owocowego oraz szpalerów wyznaczających krańce. Pozbawiony właściwej opieki ogród stopniowo niszczał, jednak jego relikty w postaci alei lipowo-grabowej oraz fragmentarycznie zachowanych szpalerów drzew na obrzeżach dawnego założenia, nadal są czytelne w terenie.

Zabytki ruchome:

Zabytki ruchome na terenie miasta i gminy obecnie znajdują się w kościele pw. Niepokalanego Poczęcia NMP i św. Wawrzyńca, wśród których jako najcenniejsze należy odnotować pięć późnobarokowych ołtarzy (z nich dwa drewniane, pozostałe murowane) oraz utrzymaną w tym samym stylu ambonę.

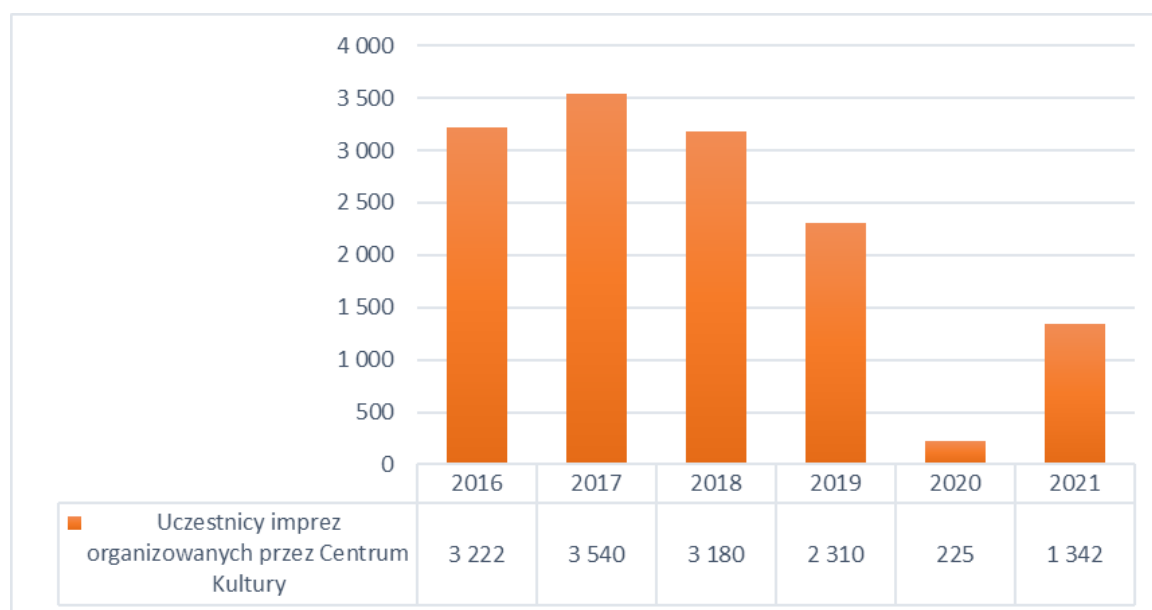
Obszary obserwacji archeologicznej:

Na terenie Ostrowa Lubelskiego najcenniejszym odkryciem były pozostałości drewnianego dworu alkierzowego zlokalizowanego na stanowisku 102. W Kaznowie Kolonii odkryto materiały potwierdzające okupację miejsca od mezolitu przez kultury neolityczne i brązu, po czasy wczesnego- i późnego średniowiecza. Drugim ważnym stanowiskiem było stanowisko 2/22 w Kaznowie, na którym pośród licznych zabytków znaleziono żelazny topór datowany na XI/XII w. Najstarsze zabytki związane są z epoką mezolitu (Kolechowice II 2/18 i Rozkopaczew 6/57) oraz neolityczną kulturą pucharów lejkowatych (Rudka Kijańska, Kolechowice i Ostrów Lubelski), wszystkie mające charakter śladów osadniczych lub maleńkich osad. Podobnie należy określić dziewięć punktów osadniczych pochodzących z kultury mierzanowickiej, gdzie znaleziono pojedyncze zabytki krzemienne (37 sztuk). Natomiast z wczesnym średniowieczem wiąże się 12 punktów osadniczych, z których największe znajdowały się w Rudce Kijańskiej.

1.3.2. Działalność kulturalna

W Gminie Ostrów Lubelski działalność z zakresu kultury prowadzi **Centrum Kultury z siedzibą w Ostrowie Lubelskim.**

Wykres 8 Uczestnicy imprez organizowanych przez Centrum Kultury

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Działalność biblioteczna:

Samorządowa Biblioteka Publiczna w Ostrowie Lubelskim jest odrębną jednostką wpisaną do rejestru instytucji kultury.

Posiada bibliotekę główną oraz dwie filie:

- w Rozkopaczewie oraz
- w Kolechowicach.

Łączna liczba zbiorów – 23 354 woluminów (w Ostrowie – 11061, Rozkopaczewie – 7624, Kolechowicach – 4669).

1.4 Sport i rekreacja

Gmina Ostrów Lubelski jest dobrze wyposażona w infrastrukturę sportową.

Idealnym miejscem do uprawiania różnego rodzaju sportów jest **kompleks ORLIK 2012, Program „Moje Boisko 2012”**. Poza tym na terenie Gminy Ostrów Lubelski we wszystkich miejscowościach istnieją boiska i place zabaw. Przy Szkole Podstawowej w Kaznowie od 2010 r. działa również boisko wielofunkcyjne, wygrane przez uczniów, rodziców oraz pracowników tej szkoły.

Na terenie gminy działają również klub sportowy **Ludowy Klub Sportowy Tajfun Ostrów Lubelski**.

Tabela 8 Stopień wyposażenia w infrastrukturę sportowo-rekreacyjną

Lp.	Miejscowość	Boisko	Plac zabaw	Hala sportowa
1.	Bójki			
2.	Jamy	x	x	
3.	Kaznów	x	x	x
4.	Kaznów-Kolonia			
5.	Kolechowice	x	x	x
6.	Kolechowice-Folwark		x	
7.	Kolechowice-Kolonia		x	
8.	Rozkopaczew	x	x	x
9.	Rudka Kijańska			
10.	Wólka Stara Kijańska			
11.	Ostrów Lubelski	x	xx	x

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UM w Ostrowie Lubelskim

1.5. Turystyka

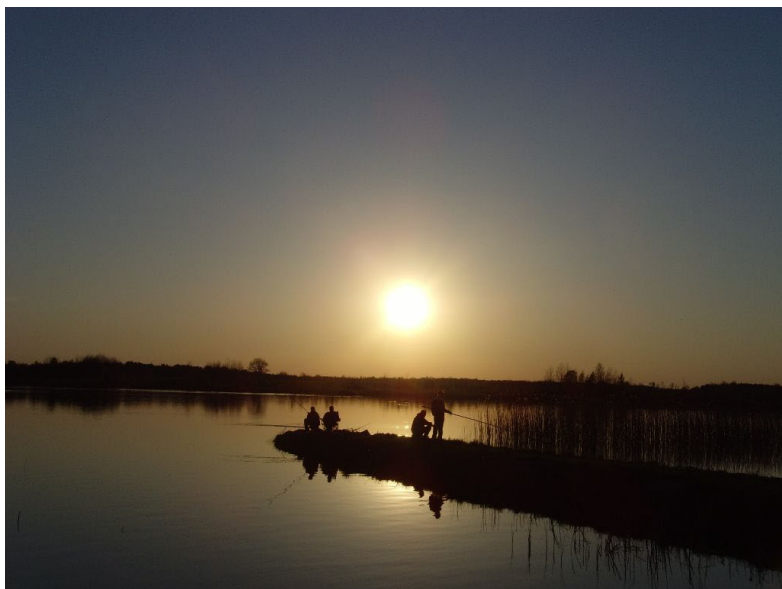
Gmina Ostrów Lubelski jest regionem o dużej różnorodności przyrodniczej, bogatej historii i tradycjach kulturowych. Jej piękno i różnorodność widoczne są zwłaszcza w sferze flory i fauny. Liczne jeziora z otaczającymi je lasami i bagnami stanowią zarówno cenne środowiska naturalne, jak i ciekawe miejsca do zwiedzania, wypoczynku i edukacji.

Na uwagę zasługuje **jeziro Miejskie w Ostrowie Lubelskim**, z terenami przystosowanymi do rekreacji i wypoczynku, gastronomią i przystępami z plażą i dostępem do lustra wody. Co roku jezioro pod nadzorem gminy jest zarybiane przez Polski Związek Wędkarski w Lublinie.

Jeziro wykorzystywane jest zarówno do celów rekreacji, organizowania festynów, jarmarków i biesiad jak też do prowadzenia gospodarki rybacko-wędkarskiej w tym do połowu amatorskiego ryb. Baza noclegowo-żywniowa dla 180-200 osób znajduje się w odległości 800 m od wód Jeziora Miejskiego usytuowana przy Zespole Szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Towarzyszą jej obiekty sportowe jak : siłownia, dwie sale gimnastyczne, sauna, kort tenisowy, boiska do piłki nożnej, plażowej, siatkowej i kosza. Dużą atrakcją dla turystów jest zwiedzanie sztolni górniczej jaką posiada szkoła.

Kolejną atrakcją jest **zbiornik retencyjny jezioro "Mytycze" w Rozkopaczewie**, potocznie nazywany "rajem dla wędkarzy". Z różnorodną fauną i florą oraz ustanowionym użytkiem ekologicznym jest ostoją ciszy i spokoju. z pływającą wyspą porośniętą drzewami olchy, otoczony bezpośrednim sąsiedztwem lasu sosnowo-dębowego, łąk i pastwisk. Obiekt ten – to użytek ekologiczny z bogatą florą i fauną rzadko już dziś występujących gatunków roślin i ptaków. Na tym obiekcie prowadzona jest gospodarka rybacko-wędkarska przez PZW Lublin, poprzez coroczne zarybianie wód atrakcyjnymi gatunkami ryb słodkowodnych.

Warto odwiedzić malownicze **jeziro Kleszczów** z naturalnymi bagnami czy **jeziro Czarne-Gościńskie**, przy którym tradycyjnie w sezonie letnim rozbijane są obozy harcerskie.

Otoczające jeziora okoliczne lasy są doskonałym miejscem na wędrówki piesze, rowerowe i grzybobranie. Dobrą informacją jest również to, że w trakcie projektowania jest

przebudowa drogi powiatowej Ostrów Lubelski - Jedlanka z ciągiem pieszo-rowerowym.

Zgodnie z dokumentem „**Koncepcja programowo-przestrzenna rozwoju turystyki i rekreacji. Cele i główne kierunki rozwoju sektora turystyki i rekreacji w województwie lubelskim**” obszar Gminy Ostrów Lubelski posiada ponadprzeciętne walory krajoznawcze i wypoczynkowe. Wspomniany dokument wskazuje perspektywy i potrzeby rozwoju turystyki na tym obszarze. Potencjalną szansą na zwiększenie liczby osób korzystających z oferty turystycznej rejonu jest szersze wprowadzenie form aktywnego wypoczynku (wyznaczenie nowych szlaków rowerowych, pieszych, konnych, sporty wodne, w tym żeglarstwo) oraz wyznaczenie tras biegowych do uprawiania narciarstwa śladowego.

Szlaki rowerowe i turystyczne:

Przez teren miasta i gminy przebiegają dwa piesze szlaki turystyczne:

- Jeden z nich „**Szlak Partyzancki**” znakowany kolorem niebieskim o długości 77 km prowadzi z Rąbłowa przez Łopatki - Markuszów - Kozłówkę - Lubartów - Serniki - Kaznów do Ostrowa Lubelskiego.
- Drugi znakowany kolorem czerwonym prowadzi z Urszulina przez Wołę Wereszczyńską - Jamniki - Zawadówkę - Załucze Stare - Kaniwołę - Rogóźno - Krasne - Jedlankę - Ostrów Lubelski do Parczewa.
- **Trakt Krakowsko-Wileński (Szlak Jagielloński)**- dzięki swemu bogactwu kulturowemu trakt ten zasługuje na miano Europejskiej Drogi Kulturowej. Prowadzi przez Annopol (dawniej Rachów), Urzędów, Bełżyce lub Kraśnik (Rynek, kościół kanonicki), do Lublina i dalej przez Ostrów Lubelski, Parczew, Łomazy w kierunku Wilna.

Szlak Jagielloński prowadzący z Krakowa przez Sandomierz, Lublin i Ostrów Lubelski do Wilna przyczynił się do **budowy drogi i ścieżki rowerowej na odcinku Traktu Królewskiego w Ostrowie Lubelskim.**

1.6. Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Ochrona zdrowia

Zadania w zakresie opieki zdrowotnej na terenie Gminy Ostrów Lubelski **realizują Przychodnie w Ostrowie Lubelskim i Rozkopaczewie**. Podstawowe usługi zdrowotne dostępne są dla mieszkańców w oparciu o placówki ochrony zdrowia finansowane na podstawie kontraktów z NFZ. Ponadto w Ostrowie Lubelskim w ramach prywatnej praktyki lekarskiej mieszkańcy mogą korzystać z usług lekarzy specjalistów. Usługi leczenia zamkniętego oraz specjalistyczne porady lekarskie dostępne są w **Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Lubartowie**.

Dodatkowo w grudniu 2011 roku, w budynku dawnej szkoły **w Jamach** powstał **Środowiskowy Dom Samopomocy**. Korzysta z niego 31 osób, głównie starszych z terenu naszej gminy oraz gmin sąsiadujących. Pensjonariusze ŚDS mają okazję rozwijać swoje zainteresowania, poprawiać kondycję fizyczną, nawiązywać relacje społeczne, zaspokajając potrzeby kulturalne i nabywać różne umiejętności.

1.7. Wykluczenie społeczne

Pomoc społeczna

Zadania zlecone i zadania własne w zakresie pomocy społecznej w Gminie Ostrów Lubelski realizowane są przez **Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowie Lubelskim**.

Najczęstszymi przyczynami kwalifikującymi do świadczeń z pomocy społecznej przyznawanymi przez ośrodki pomocy społecznej w powiecie lubelskim są niezmiennie od kilku lat: ubóstwo, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba oraz niepełnosprawność.

Przyczyny korzystania z pomocy społecznej pozostają takie same, warto jednak zauważyć, że w okresie ostatnich lat zmniejsza się ranga i znaczenia niemal każdego z problemów społecznych kwalifikujących się do uzyskania pomocy z OPS. Konieczne jest nieustanne monitorowanie skali problemów społecznych i odpowiednie dobieranie instrumentów służących przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu w stosunku do aktualnych problemów. Przyznanie świadczeń z pomocy społecznej wymaga oprócz spełnienia kryterium dochodowego, wystąpienia innych przesłanek. Świadczeniobiorcy pomocy społecznej podają jeszcze inne powody wystąpienia z wnioskiem o pomoc.

Tabela 9 Główne powody korzystania z pomocy społecznej w Gminie Ostrów Lubelski w roku 2020

Ubóstwo	95
Długotrwała lub ciężka choroba	57
Niepełnosprawność	38
Bezrobocie	46
Bezradność w sprawach opiekuńczo -wych. i prowadzenia gospodarstwa domowego	8
Potrzeba ochrony macierzyństwa	31
Alkoholizm lub narkomania	8
Potrzeba ochrony macierzyństwa - w tym wielodzietność	19
Bezdomność	2
Przemoc w rodzinie	1
Trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2
Zdarzenie losowe	2
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0
Sytuacja kryzysowa	1
Sieroctwo	0
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy	0

Źródło: Dane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowie Lubelskim

Tabela 10 Liczba ludności korzystająca z OPS w poszczególnych miejscowościach Gminy Ostrów Lubelski

Lp.	Miejscowość	Liczba osób korzystających z OPS ze względu na ubóstwo
1.	Bójki	4
2.	Jamy	16
3.	Kaznów	21
4.	Kaznów-Kolonia	18
5.	Kolechowice	53
6.	Kolechowice-Folwark	2
7.	Kolechowice-Kolonia	8
8.	Rozkopaczew	55
9.	Rudka Kijańska	9
10.	Wólka Stara Kijańska	9
11.	Ostrów Lubelski	64

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UM Ostrów Lubelski

W Ostrowie Lubelskim funkcjonuje **Dom Pomocy Społecznej.**

Kolejną placówką funkcjonującą na terenie Gminy Ostrów Lubelski jest **Środowiskowy Dom Samopomocy w Jamach**.

1.8. Kapitał społeczny, działalność organizacji pozarządowych

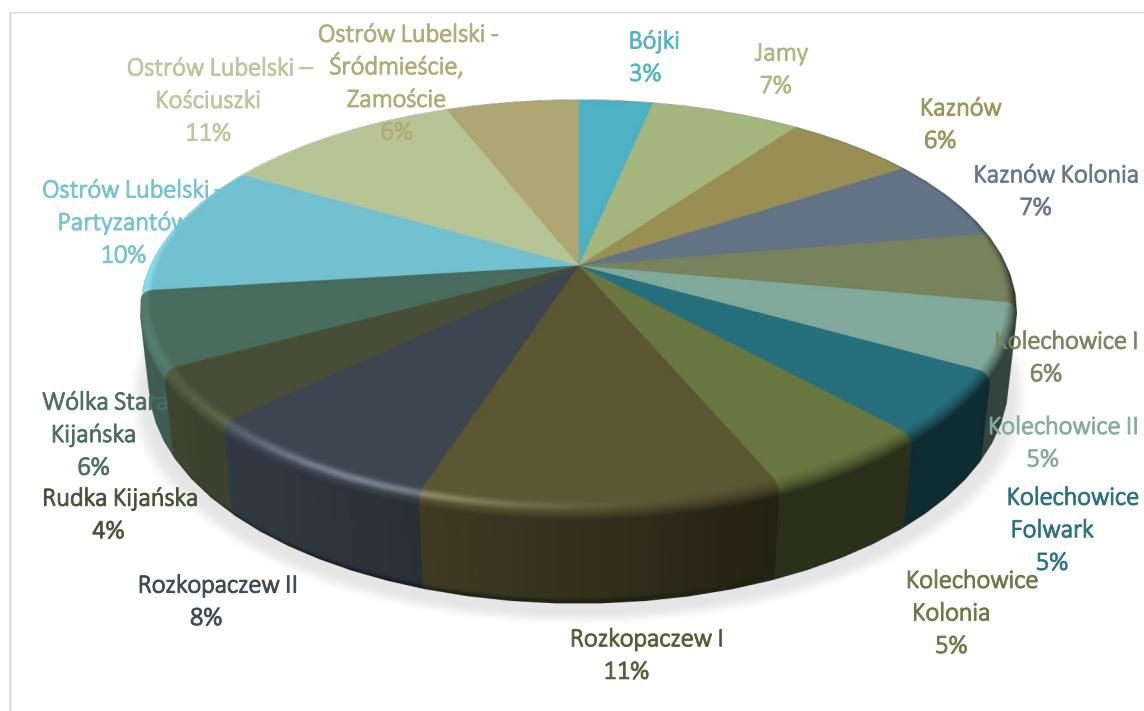
1.8.1. Fundusz sołecki

Tabela 11 Wydatki na fundusz sołecki w roku 2021 r.

Sołectwo	Kwota w zł na fundusz sołecki w 2021 r.
1. Razem sołectwo Bójki	10912,75
2. Razem sołectwo Jamy	22005,05
3. Razem sołectwo Kaznów	19477,74
4. Razem sołectwo Kaznów Kolonia	21608,12
5. Razem sołectwo Kolechowice I	18477,77
6. Razem sołectwo Kolechowice II	17521,27
7. Razem sołectwo Kolechowice Folwark	16912,59
8. Razem sołectwo Kolechowice Kolonia	17729,80
9. Razem sołectwo Rozkopaczew I	37520,74
10. Razem sołectwo Rozkopaczew II	25912,35
11. Razem sołectwo Rudka Kijańska	14043,10
12. Razem sołectwo Wólka Stara Kijańska	19856,70
13. Razem sołectwo Ostrów Lubelski – Partyzantów	34477
14. Razem sołectwo Ostrów Lubelski – Kościuszki	35274,94
15. Razem sołectwo Ostrów Lubelski - Śródmieście, Zamoście	19607,64

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UM w Ostrowie Lubelskim

Wykres 9 Wydatki na fundusz sołecki w roku 2021 wg sołectw [%]

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM Ostrów Lubelski

1.8.2. Organizacje pozarządowe

Tabela 12 Liczba NGO w podziale na miejscowości

Miejscowość	Fundacje	Stowarzyszenia i organizacje społeczne	Razem
Bójki	0	1	1
Jamy	3	1	4
Kaznów	0	1	1
Kaznów-Kolonia	0	1	1
Kolechowice	0	0	0
Kolechowice-Folwark	0	2	2
Kolechowice-Kolonia	0	1	1
Rozkopaczew	0	2	2
Rudka Kijańska	0	1	1
Wólka Stara Kijańska	0	1	1
Ostrów Lubelski	0	8	8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS –Bank Danych Lokalnych

1.9. Przedsiębiorczość

W gminie Ostrów Lubelski w roku 2021 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 351 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 264 stanowiły osoby fizyczne prowadzące

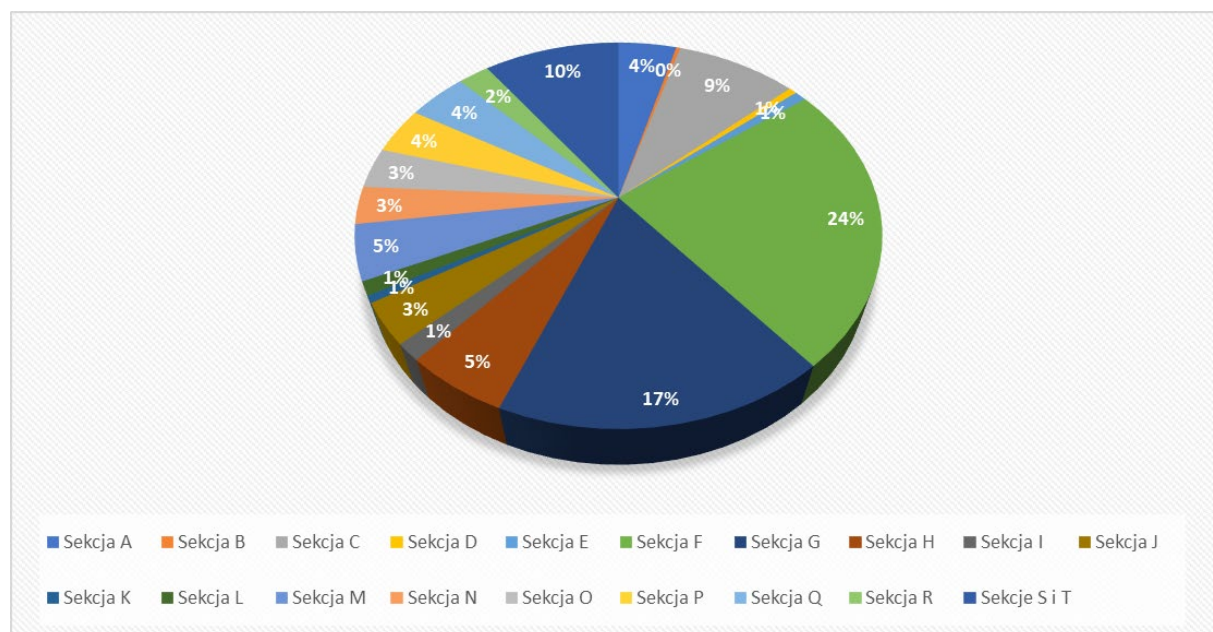
działalność gospodarczą.

Na przestrzeni lat 2009-2021 najczęściej (41) podmiotów zarejestrowano w roku 2019, a najmniej (18) w roku 2012. W tym samym okresie najczęściej (23) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2018 roku, najmniej (5) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2020 roku. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w gminie Ostrów Lubelski najczęściej (13) jest stanowiących spółki cywilne.

Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najczęściej (333) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. 4,3% (15) podmiotów jako rodzaj działalności deklaruowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklaruowało 34,5% (121) podmiotów, a 61,3% (215) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność.

Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Ostrów Lubelski najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są Budownictwo (29.5%) oraz Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (19.7%).

Wykres 10 Udział procentowy podmiotów gospodarczych w Gminie Ostrów Lubelski w roku 2020 wg sekcji PKD 2007

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS –Bank Danych Lokalnych

Analizując podmioty gospodarcze z terenu Gminy Ostrów Lubelski według sekcji PKD 2007 należy stwierdzić, że podstawową dziedziną działalności przedsiębiorstw jest handel oraz budownictwo.

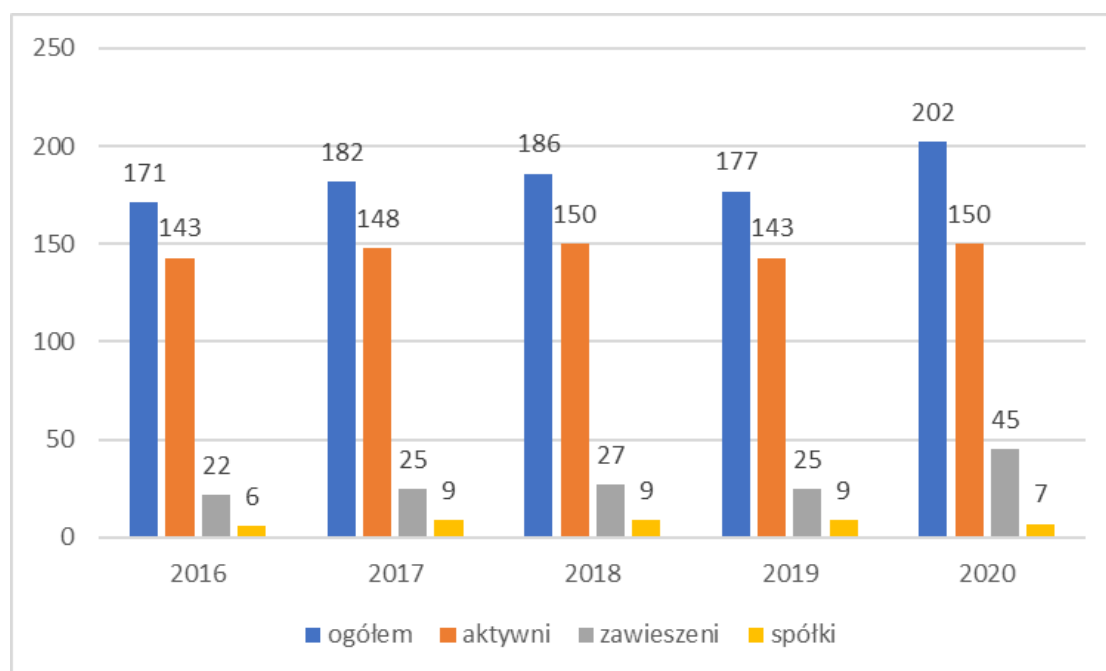
Ważną rolę odgrywają także firmy związane z transportem i gospodarką magazynową.

Wykres 11 Podmioty nowo zarejestrowane w rejestrze REGON w Gminie Ostrów Lubelski

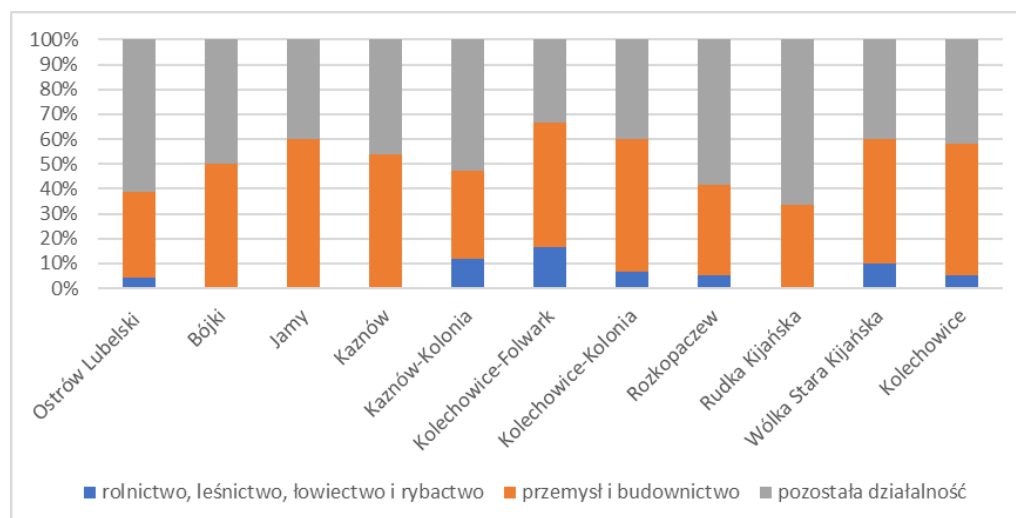
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS –Bank Danych Lokalnych

Wykres 12 Zarejestrowane podmioty gospodarcze w Urzędzie Miasta Ostrów Lubelski

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UM Ostrów Lubelski

Wykres 13 Podmioty wg grup rodzajów działalności PKD w poszczególnych miejscowościach Gminy Ostrów Lubelski roku 2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Struktura podmiotów gospodarczych

W Gminie Ostrów Lubelski działają przede wszystkim mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające do 9 osób – stanowiły one na koniec 2021 roku 95% wszystkich firm.

Firmy zatrudniające od 10 do 49 osób stanowiły 4% oraz od 50 do 249 osób stanowiły 1%. Na terenie gminy nie funkcjonuje żadna firma zatrudniająca powyżej 250 pracowników. Struktura podmiotów gospodarczych w Gminie Ostrów Lubelski według kryterium liczby pracowników odbiega od uwarunkowań zarówno powiatowych, jak i wojewódzkich oraz ogólnopolskich.

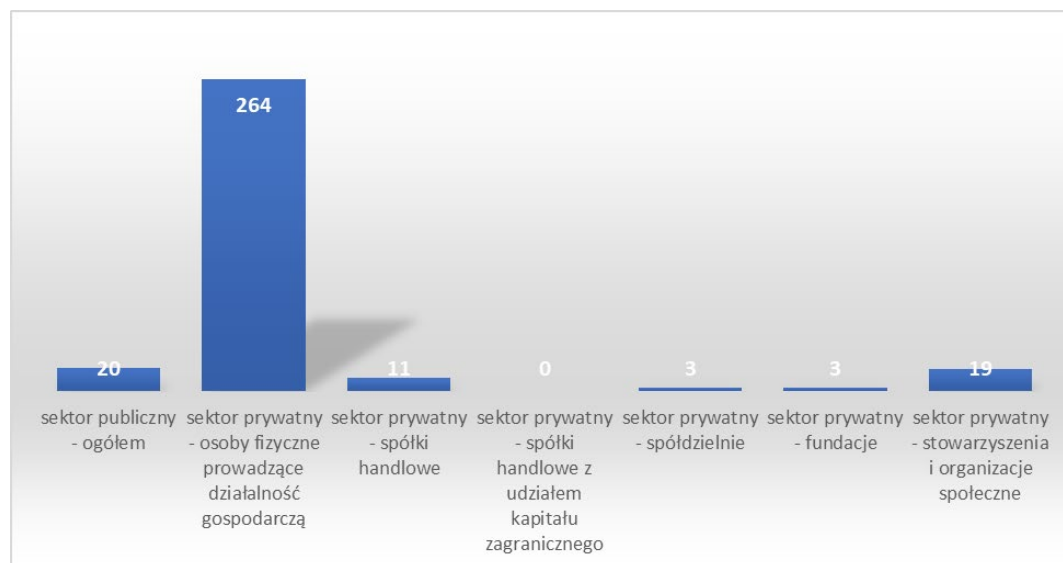
Wykres 14 Podmioty gospodarcze w Gminie Ostrów Lubelski klasyfikowane w 2021 roku według kryterium liczby pracujących

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Wśród form prawnych firm działających w Gminie Ostrów Lubelski zdecydowanie dominują podstawowe w postaci jednoosobowych działalności gospodarczych.

Wykres 15 Podmioty gospodarcze w Gminie Ostrów Lubelski w 2021 roku wg sektorów własnościowych

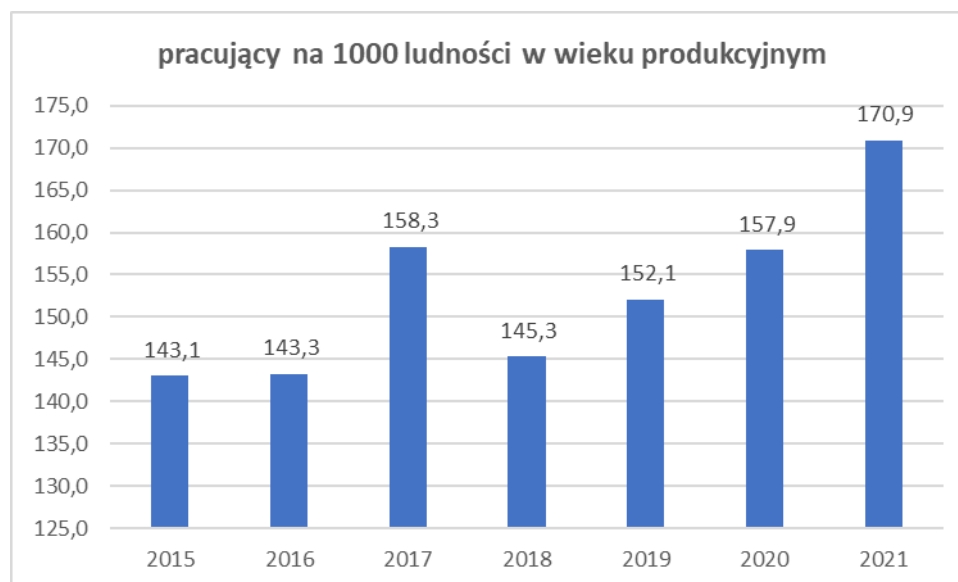

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

1.10. Rynek pracy i bezrobocie

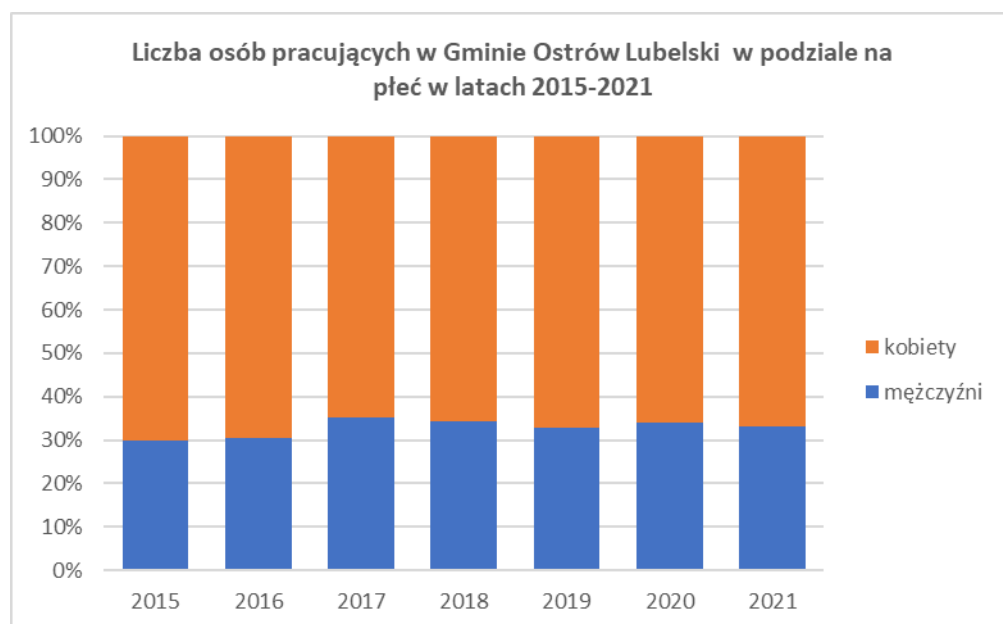
Zatrudnienie:

Wykres 16 Liczba osób pracujących na 1000 ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Ostrów Lubelski w latach 2015-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

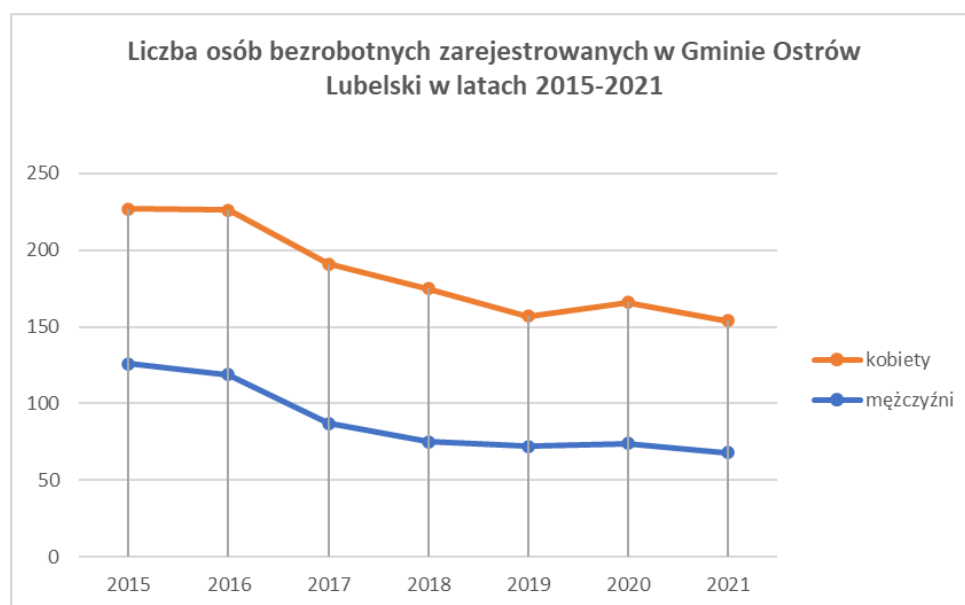
Wykres 17 Liczba osób pracujących w Gminie Ostrów Lubelski w podziale na płeć w latach 2015-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Bezrobocie:

Wykres 18 Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Gminie Ostrów Lubelski w latach 2015-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Tabela 13 Liczba osób w podziale na poszczególne miejscowości w roku 2021

Miejscowość	Liczba bezrobotnych	Liczba długotrwale bezrobotnych
Bójki	6	4
Jamy	4	3
Kaznów	16	12
Kaznów-Kolonia	14	7
Kolechowice	24	19
Kolechowice-Folwark	2	0
Kolechowice-Kolonia	6	3
Rozkopaczew	28	14
Rudka Kijańska	6	2
Wólka Stara Kijańska	1	0
Ostrów Lubelski	59	39

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z PUP w Lublinie, filia Lubartów

1.11. Sektor rolniczy

Tabela 14 Zestawienie powierzchni gruntów w Gminie Ostrów Lubelski

Rodzaje gruntów	Powierzchnia (w ha) Miasto	Powierzchnia (w ha) Gmina	Struktura %
Użytki rolne, w tym:	2187	6431	70,98%
Grunty orne	1345	4066	44,57%
Sady	0	49	0,4%
Łąki trwałe	626	1674	18,94%
Pastwiska	134	316	3,71%
Lasy i grunty leśne	441	1872	19,05%
Pozostałe grunty i nieużytki	344	866	9,97%
RAZEM:	2972	9169	100%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Ostrowie Lubelskim

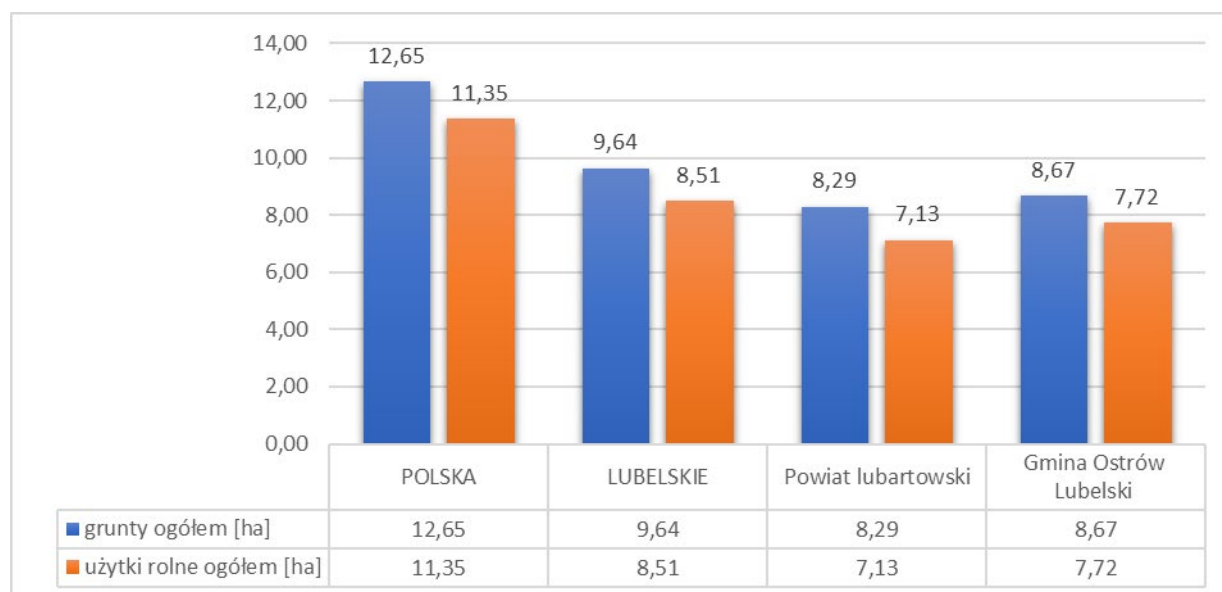
Tabela 15 Powierzchnia gospodarstw rolnych ogółem w Gminie Ostrów Lubelski

Rodzaj gospodarstwa	Jednostka miary	
do 1 ha włącznie	Szt.	1 126
1 – 5 ha	Szt.	454

5 – 10 ha	Szt.	297
10 ha i więcej	Szt.	323

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Ostrowie Lubelskim

Tabela 16 Porównanie średniej powierzchni gruntów i użytków rolnych ogółem

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL, Powszechnie Spisy Rolne 2020

1.12. Zasoby naturalne i ochrona środowiska

O wysokich walorach przyrodniczych miasta i gminy Ostrów Lubelski świadczy objęcie dużej jej części różnymi formami ochrony jak **park krajobrazowy „Pojezierze Łęczyńskie”, użytki ekologiczne - jeziora: Czarne Gościńskie, Miejskie i Mytycze.**

Walory przyrodnicze stawiają park krajobrazowy „Pojezierze Łęczyńskie” w rzędzie najcenniejszych tej rangi obiektów w kraju.

W rzeźbie obszaru dominują formy płaskie, urozmaicone nielicznymi pozostałościami po morenach czołowych (np. w rejonie jezior: Miejskie i Kleszczów). Jeziora znajdujące się na obszarze miasta i gminy charakteryzują się różną przydatnością dla celów rekreacji.

Najładniejszą oprawę krajobrazową tworzoną przez zieleń wysoką posiada Jezioro Czarne Gościńskie, będące jednak niedostępne dla rekreacji, podobnie Jezioro Kleszczów o unikalnych walorach przyrodniczo-krajobrazowych nie posiada odporności na presję rekreacyjną. Natomiast Jezioro Miejskie o umiarkowanych walorach krajobrazowych posiada ograniczone możliwości wykorzystania rekreacyjnego. Jezioro Mytycze, którego walory przyrodnicze zostały zniszczone w latach 60-tych przez przekształcenie go w zbiornik retencyjny, w ciągu następných lat zregenerowało unikalne ekosystemy i jest proponowane do ochrony rezerwatowej. Na pływających wyspach na jeziorze zachowały się cenne zbiorowiska torfowiskowe z wieloma gatunkami rzadkich roślin.

Atrakcyjność krajobrazu gmina zawdzięcza występowaniu na jej obszarze jezior oraz kompleksów leśnych. Ładne widokowo są łąki i pastwiska w dolinie rzeki Tyśmienicy i występujące tam skupiska zieleni łąkowej, choć sama rzeka na znacznych obszarach jest uregulowana i przypomina rów melioracyjny.

Bardzo interesująca jest szata roślinna. Gmina od północy graniczy z **Lasami Parczewskimi**. Jest to bogata mozaika różnowiekowych zbiorowisk leśnych, wśród których przeważają bory sosnowo-dębowe, duży też udział mają łągi i olsy. W runie Lasów Parczewskich na polanach, wydmach i obrzeżach leśnych występuje wiele gatunków roślin rzadkich

Występują tu obszary i obiekty przyrodnicze cenne nie tylko w skali regionalnej i krajowej, ale również międzynarodowej wynikającej z położenia:

- w północno – wschodniej części miasta i gminy w granicach Europejskiej sieci ekologicznej (EKONET) – spójnym przestrzennie i funkcjonalnie systemie reprezentatywnych i najlepiej zachowanych pod względem różnorodności biologicznej obszarów Europy. Fragmentem tego systemu jest tzw. Krajowa Sieć Ekologiczna (ECONET-PL), której podstawowymi ogniwami są obszary węzłowe w liczbie 46. Jeden z nich, o znaczeniu międzynarodowym i nazwie **Poleski Obszar Węzłowy**, obejmuje tę część gminy, która zarazem znajduje się w **Parku Krajobrazowym „Pojezierze Łęczyńskie”**. Park stanowi biocentrum tego obszaru.
- na terenie **Parku Krajobrazowego „Pojezierze Łęczyńskie”** obejmującego, podobnie jak ostoja w systemie CORINE, jeziora i bagna w północno-wschodniej części gminy, jest jednym z 17 parków krajobrazowych, utworzonych w woj. lubelskim, w gminie obejmuje powierzchnię 682 ha. Jego łączność z nadwieprzańskimi i nadwiślańskimi obszarami chronionymi zapewnia, stanowiący formę ochrony planistycznej, korytarz ekologiczny o randze regionalnej, obejmujący na terenie gminy **Lasy Kaznowskie** i niewielkie kompleksy leśne, położone po obu stronach drogi Ostrów - Lubartów.

Otulinę parku krajobrazowego na terenie gminy stanowi **dolina Tyśmienicy**. W otulinie znajduje się również zbiornik retencyjny Mytycze wraz z otaczającymi go od północy łąkami, a od południa – lasami. Powierzchnia otuliny w gminie wynosi 4 994 ha. W sumie park z otuliną obejmują powierzchnię 5 676 ha, co stanowi 62 % obszaru gminy.

- w **Sieci Ekologicznej NATURA 2000** Północne fragmenty gminy, włączone zostały do projektowanej Sieci Ekologicznej NATURA 2000. Jest to system ochrony wybranych elementów przyrody, obowiązujący państwa członkowskie Unii Europejskiej. Jest ona odpowiedzią UE na postępującą degradację środowiska przyrodniczego. Celem tworzenia sieci jest zabezpieczenie, zagrożonych i reprezentatywnych dla regionów biogeograficznych Wspólnoty Europejskiej siedlisk oraz zagrożonych i rzadkich na terenie UE gatunków roślin i zwierząt.

1.13. Energetyka

1.13.1. Zaopatrzenie w gaz

Tabela 17 Struktura sieci gazowej w Gminie Ostrów Lubelski

długość czynnej sieci ogółem						
2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
[m]	[m]	[m]	[m]	[m]	[m]	[m]
0	0	0	0	0	375	1 129
długość czynnej sieci dystrybucyjnej						
2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
[m]	[m]	[m]	[m]	[m]	[m]	[m]
0	0	0	0	0	375	1 129
czynne przyłącza do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieszkalnych)						
2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
[szt.]	[szt.]	[szt.]	[szt.]	[szt.]	[szt.]	[szt.]
0	0	0	0	0	1	5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Powyższa tabela i wykres pozwalają zauważyć fakt, że do roku 2021 Gmina Ostrów Lubelski pozostawała niezgazyfikowana.

1.13.2. Gospodarka ciepła

Na obszarze Gminy Ostrów Lubelski nie funkcjonuje typowy scentralizowany system zaopatrzenia w ciepło (nie istnieją zakłady produkujące ciepło oraz jednostki zajmujące się dystrybucją ciepła), występuje tylko kilka kotłowni lokalnych zasilających w ciepło obiekty o większej kubaturze.

Dominujący typ zabudowy, charakterystyczny dla większości gmin wiejskich w kraju, tj. przewaga rozproszonych siedlisk jednorodzinnych, zagrodowych, a tym samym niska gęstość ciepła ze względów technicznych uniemożliwia wprowadzenie systemów ciepłowniczych, a z ekonomicznego punktu widzenia wykluczają zasadność ich istnienia.

Na terenie miasta Ostrów Lubelski występuje szczątkowa sieć ciepłownicza, która zlokalizowana jest w rejonie istniejących kotłowni.

1.13.4. Energia odnawialna

Energia z biogazu i biomasy:

Gmina Ostrów Lubelski jest obszarem typowo rolniczym oraz leśnym, dlatego produkcja ta stanowi potencjalne źródło energetycznego wykorzystania w instalacjach OZE.

Gmina Ostrów Lubelski z racji swojego charakteru gospodarczego i środowiskowego jest

idealnym miejscem produkcji energii z biomasy.

Energia wiatrowa:

Potencjał rozwoju energetyki wiatrowej dla Gminy Ostrów Lubelski należy określić jako średnio korzystny.

Energia słoneczna:

Ze względu na potencjalną energię użyteczną prawie całe województwo lubelskie (obszar R II) znajduje się w rejonie, gdzie roczne sumy promieniowania słonecznego kształtują się na poziomie 950-1 020 kWh/m². Obszar ten, jest zatem uznawany w Polsce za uprzywilejowany (o najlepszych warunkach do wykorzystania energii słonecznej).

1.14. Gospodarka wodno – ściekowa

Dostęp mieszkańców Gminy Ostrów Lubelski do infrastruktury wodociągowej jest na wysokim poziomie. Zdecydowana większość gminy jest pokryta siecią wodociągową.

Z sieci wodociągowej korzysta 94,4% mieszkańców.

Długość czynnej sieci wodociągowej na początek 2021 r. wynosiła 100,1 km:

- obszar miejski - 22,9 km
- obszar wiejski – 77,5 km

Obecnie miasto zaopatrywane jest w wodę ze stacji wodociągowej zlokalizowanej we wschodniej części miasta. Studnie, budynek hydroforni oraz dwa zbiorniki wyrównawcze, każdy o pojemności 150m³ znajdują się na terenie wygradzonym z zachowaniem strefy ochrony bezpośredniej. Miejskie ujęcie wody zasila 22,6 km sieci wodociągowej na terenie miasta i wieś Bójki (2,6 km).

Na terenie Gminy Ostrów Lubelski istnieją 4 wiejskie wodociągi grupowe zasilane z ujęć wód podziemnych.

Wodociągi te zasilane są przez następujące ujęcia wody: Jamy, Kolechowice, Kaznów, Rozkopaczew.

Wodociąg Jamy, do którego są podłączone tereny zabudowy zagrodowej wsi: Jamy, Babianka i PG Ryb. Babianka, zasilany z istniejącego ujęcia we wsi Jamy o zatwierdzonych zasobach. Występują dwie studnie głębinowe. Wydajność pomp 80 m³/d. Długość wodociągu 1,8 km + 1,1 km Babianka. Obecne zużycie wody około 40 m³/d.

Wodociąg Kaznów o zasięgu: wieś Kaznów, Kolonia Kaznów zasilany z istniejącego ujęcia we wsi Kaznów o wydajności 85 m³/d; długość wodociągu 9,3 km.

Wodociąg Kolechowice o zasięgu: Kolechowice, Kolonia Kolechowice, Kolechowice Folwark, Rudka Kijańska zasilany jest z istniejącego ujęcia Kolechowice o zatwierdzonych zasobach i wydajności pomp 200 m³/d; długość sieci 22,3 km.

Wodociąg Rozkopaczew o zasięgu: Rozkopaczew, Wólka Stara Kijańska, Radzic Nowy, zasilany jest z istniejącego ujęcia we wsi Rozkopaczew. Woda z ujęcia wydobywana jest z dwóch studni przy docelowym zapotrzebowaniu Q śr.d = 150 m³/d, długość sieci 46,0 km + 2,7 Radzic Nowy.

Pozostałe zabudowania na terenach rolnych - siedliska rozproszone i kolonijne zaopatrywane są w wodę indywidualnie.

Średniodobowe zużycie wody w wodociągach wiejskich jest znacznie poniżej możliwości ich wydajności. Sytuacja zmienia się podczas długotrwałych upałów. Jakość wody z poszczególnych ujęć, odpowiada warunkom dla wody do picia i na potrzeby gospodarcze.

Tabela 18 Długość czynnej sieci wodociągowej oraz liczba przyłączy

Lata	2017	2018	2019	2020	2021
długość czynnej sieci rozdzielczej (km)	100,0	100,1	100,1	100,1	100,5
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (szt.)	1 615	1 632	1 596	1 624	1 648

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Ilość wody dostarczonej gospodarstwom domowym w 2021 roku wyniosła 153,8 dm³, a zużycie wody na jednego mieszkańca 25,6m³.

Tabela 19 Wskaźniki dla sieci wodociągowej

Lata	2017	2018	2019	2020	2021
woda dostarczona gospodarstwom domowym (dam ³)	-	-	-	145,5	153,8
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	4 946	4 918	4 937	4 925	4 896
zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na mieszkańca (m ³)	26,5	25,6	26,5	23,7	25,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Długość czynnej sieci kanalizacyjnej na początek 2021 r. wynosiła 32,9 km.

- obszar miejski – 22,2 km
- obszar wiejski - 10,7 km

W 2021 r. nie wybudowano sieci kanalizacyjnej.

Dostęp do sieci kanalizacyjnej w gminie posiada 34,26% gospodarstw domowych.

1 stycznia 2021 r. istniało - 504 przyłączy kanalizacyjnych do sieci kanalizacyjnej, a na koniec roku 2021 - 519 przyłączy kanalizacyjnych.

W 2021 r. doszło do 6 awarii sieci kanalizacyjnej, których powodem było zapchanie się sieci kanalizacji.

Miasto Ostrów Lubelski posiada własną oczyszczalnię ścieków oraz wybudowaną część głównego układu sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej i ciśnieniowej.

W/w oczyszczalnia znajduje się w północnej części miasta przy drodze Ostrów -Bójki. Podstawowym obiektem tej oczyszczalni mechaniczno-biologicznej jest jeden kontener „Bioblok St. W - 400". Przepustowość nominalna oczyszczalni wynosi Qdśr=220m³/d, Qrmax=80300m³/r (pozwolenie wodnoprawne 31.07.2013r.)

Sieć kanalizacyjna istnieje w mieście Ostrowie Lubelskim oraz we wsiach Bójki i Jamy. Na pozostałym obszarze gminy gospodarka ściekowa jest nieuporządkowana. Ścieki odprowadzane są do szamb i zbiorników bezodpływowych. U większości użytkowników szamba nie są szczelne. Ścieki deszczowe nie posiadają zorganizowanego systemu odprowadzania zarówno w mieście jak i na terenie gminy. Wody opadowe odprowadzane są do rowów lub naturalnych cieków powierzchniowych.

Tabela 20 Wskaźniki dla sieci kanalizacyjnej Gmina Ostrów Lubelski

Lata	2016	2017	2018	2019	2020	2021
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	470	479	448	457	463	478
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	1 764	1 755	1 721	1 746	1 738	1 739
długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	29,3	29,3	32,9	32,9	32,9	32,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wykres 19 Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania – dynamika w latach 2016-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela 21 Charakterystyka infrastruktury wodno - kanalizacyjnej na terenie poszczególnych sołectw/miejscowości Gminy Ostrów Lubelski

Lp.	Miejscowość	Obecność kanalizacji (TAK/NIE)	Obecność wodociągu (TAK/NIE)
1.	Bójki	TAK	TAK
2.	Jamy	TAK	TAK
3.	Kaznów	NIE	TAK
4.	Kaznów-Kolonia	NIE	TAK

Diagnoza społeczno – gospodarcza Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Ostrów Lubelski na lata 2023-2030

5.	Kolechowice I	NIE	TAK
6.	Kolechowice II	NIE	TAK
7.	Kolechowice-Folwark	NIE	TAK
8.	Kolechowice-Kolonia	NIE	TAK
9.	Rozkopaczew I	NIE	TAK
10.	Rozkopaczew II	NIE	TAK
11.	Rudka Kijańska	NIE	TAK
12.	Wółka Stara Kijańska	NIE	TAK
13.	Ostrów Lubelski - Partyzantów	TAK	TAK
14.	Ostrów Lubelski – Kościuszki	TAK	TAK
15.	Ostrów Lubelski - Śródmieście, Zamoście	TAK	TAK

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

1.15. Polityka przestrzenna

Na koniec 2021 roku miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego objętych było 39,28% powierzchni gminy.

Mając na względzie troskę o tworzenie jak najlepszych warunków rozwoju gminy, jednym z ważniejszych elementów jest wzrost gospodarczy kształtowany poprzez tworzenie nowych terenów inwestycyjnych.

Dostrzegając wysoki potencjał obszarów położonych na gruntach rolnych należących do wsi Jamy i Ostrowa Lubelskiego w okolicach byłego Fruktopolu, wybudowana została nowa stacja GPZ.

Obserwując wysoki popyt na nieruchomości w tym rejonie z przeznaczeniem pod budowę farm fotowoltaicznych, niezbędnym stało się wyznaczenie skoncentrowanych obszarów aktywności gospodarczej, na których mogłyby powstawać zakłady produkcyjne, usługowe czy hale magazynowe, wykorzystujące wytworzoną przez odnawialne źródła energię elektryczną oraz zapewniające nowe miejsca pracy.

Tabela 22 Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie Gminy Ostrów Lubelski

LP	ORGAN	UCHWAŁA		NR DZIENNIKA			TREŚĆ
		NUMER	DATA	NR	POZ.	ROK	
1	Rada Miejska w Ostrowie Lubelskim	XX/111/96	11.10.1996	23	150	1996	w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Ostrów Lubelski
2	Rada Miejska w Ostrowie Lubelskim	XXXVIII/193/98	18.06.1998	1	21	1999	W sprawie uchwalenia zmian w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrów Lubelski.

3	Rada Miejska w Ostrowie Lubelskim	XXVII/194/98	18.06.1998	14	238	1998	W sprawie uchwalenia zmian miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Ostrów Lubelski
4	Rada Miejska w Ostrowie Lubelskim	XIII/74/99	21.12.1999	7	140	2000	W sprawie uchwalenia zmian w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrów Lubelski.
5	Rada Miejska w Ostrowie Lubelskim	XXII/122/2000	21.12.1999 R.	6	47	2001	W sprawie uchwalenia zmian w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrów Lubelski.
6	Rada Miejska w Ostrowie Lubelskim	XXXII/151/05	10 listopada 2005 r.	40	902	2006	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ostrów Lubelski
7	Rada Miejska w Ostrowie Lubelskim	XXXII/152/05	10 listopada 2005 r.	41	905	2006	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrów Lubelski
8	Rada Miejska w Ostrowie Lubelskim	XIV/84/07	7 grudnia 2007 r.	24	811	2008	W sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Ostrów Lubelski
9	Rada Miejska w Ostrowie Lubelskim	XIV/85/07	7 grudnia 2007 r.	24	812	2008	W sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Ostrów Lubelski
10	Rada Miejska w Ostrowie Lubelskim	XIV/86/07	7 grudnia 2007 r.	24	813	2008	W sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy lotniskowej nad J. Miejskim w Ostrowie Lubelskim
11	Rada Miejska w Ostrowie Lubelskim	XXXVIII/199/10	19 marca 2010 r.	47	990	2010	W sprawie zmiany uchwały Nr XXXII/152/05 Rady Miejskiej w Ostrowie Lubelskim z dnia 10 listopada 2005 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
12	Rada Miejska w Ostrowie Lubelskim	XXII/138/12	7 grudnia 2012 r.	x	1450	2013	W sprawie opracowania i zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Ostrów Lubelski dla obszaru wsi Jamy grunty do zalesienia i wprowadzenie zakazu zabudowy

13	Rada Miejska w Ostrowie Lubelskim	XXIV//145/13	18.01.2012	x	1659	2013	W sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Ostrów Lubelski w zakresie lokalizacji ropociągu oraz jego strefy bezpieczeństwa
14	Rada Miejska w Ostrowie Lubelskim	XXV/148/13	15.03.2013		2427	2013	W sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Ostrowa Lubelskiego oraz miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Ostrów Lubelski w rejonie ulic: Mickiewicza i Lubartowskiej.
15	Rada Miejska w Ostrowie Lubelskim	XXXIV/214/14	7.02.2014		2103	2014	W sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Ostrów Lubelski dla obszaru wsi : Bójki, Kolechowice, Kaznów.
16	Rada Miejska w Ostrowie Lubelskim	XVIII/107/16	31 maja 2016 r.	x	x	x	W sprawie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Ostrów Lubelski oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Ostrów Lubelski
17	Rada Miejska w Ostrowie Lubelskim	XXVII/150/17	04 lutego 2017 r.	x	2017	1257	W sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów wolnych od zabudowy miasta Ostrów Lubelski
18	Rada Miejska w Ostrowie Lubelskim	XXXVII/213/18	15 lutego 2018	x	2018	995	W sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów wolnych od zabudowy Gminy Ostrów Lubelski dla obszaru części miejscowości Kolechowice

Źródło: Urząd Miasta Ostrów Lubelski

Wytyczone kierunki zagospodarowania przestrzennego Gminy Ostrów Lubelski są zbieżne z wizją gminy ujętą w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego i Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego, a także Strategii Rozwoju Gminy.

SRWL 2030

Gmina Ostrów Lubelski znajduje się na obszarze bardzo dużej koncentracji terenów cennych przyrodniczo, mających szczególne znaczenie w kształtowaniu powiązań ekologicznych oraz licznych występowani naturalnych i sztucznych zbiorników wodnych, sprzyjającego rozwojowi gospodarki rybackiej

Kierunki interwencji/tematyczne obszary wsparcia w kontekście realizacji celów SRWL:

Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych
Zrównoważony rozwój systemów infrastruktury technicznej

Ochrona walorów środowiska

Innowacyjne wykorzystanie walorów przyrodniczo-
kulturowych, rozwój sportu i usług wolnego czasu

Wzmocnienie współpracy transgranicznej
i międzyregionalnej

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego

Miasto Ostrów Lubelski zgodnie z KPZK 2030 stanowi ośrodek koncentracji funkcji podstawowych i rozwoju ponadlokalnych funkcji specjalistycznych

Teren gminy został uznany za teren rozwoju zagłębia węglowego

Gmina zalicza się również do obszarów priorytetowych pod względem budowy oraz rozbudowy i modernizacji urządzeń melioracyjnych, obejmujących obiekty o powierzchni co najmniej 500 ha oraz do strefy o walorach wypoczynkowych znaczących w skali kraju.

Gmina Ostrów Lubelski należy do gmin miejsko-wiejskich uczestniczących w procesach rozwojowych obejmujących tereny gmin znajdujących się w fazie postępującej integracji funkcjonalnej z najważniejszymi ośrodkami miejskimi, a także terenów charakteryzujących się dobrą dostępnością komunikacyjną do usług wyższego rzędu oraz dobrym potencjałem rolniczym wykorzystywanym rynkowo i miejscami pracy w obsłudze rolnictwa

W ramach poprawy sprawności i bezpieczeństwa ruchu w obszarach miejskich i zurbanizowanych rekomenduje się wprowadzanie lub utrzymywanie rezerw terenowych w lokalnych dokumentach planistycznych umożliwiających realizację w przyszłości obwodnicy

Strategia Rozwoju Gminy Ostrów Lubelski 2015-2025

Celami strategicznymi rozwoju gminy są:
Rozwój przedsiębiorczości i nowoczesnego rolnictwa, rozwinięta infrastruktura techniczna i efektywna ochrona środowiska oraz poprawa warunków życia mieszkańców

Rozwój Gminy Ostrów Lubelski będzie realizowany w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju, które zakładają równowagę pomiędzy rozwojem gospodarczym, poszanowaniem praw przyrody i rozwojem społecznym. Rozwój ten zakłada podporządkowanie procesów gospodarczych potrzebie zachowania i ochrony środowiska naturalnego.

Misją Gminy Ostrów Lubelski jest tworzenie warunków do poprawy jakości życia mieszkańców, rozwoju przedsiębiorczości i rolnictwa oraz aktywności mieszkańców

Charakterystyka istniejącej struktury funkcjonalno-przestrzennej:

Na terenie Gminy Ostrów Lubelski dominuje zabudowa zagrodowa zlokalizowana najczęściej wzdłuż dróg gminnych i powiatowych oraz zabudowa siedliskowa rozproszona na terenach użytków rolnych. Zabudowa wiejska związana jest głównie z prowadzeniem produkcji zwierzęcej głównie z hodowlą bydła, trzody chlewnej i drobiu.

We wszystkich miejscowościach przeprowadzona została sieć, telefoniczna i wodociągowa,.

Ciągle rozbudowywana jest sieć kanalizacyjna - obecnie objętych nią jest ok. 34,26% gospodarstw domowych.

Gmina wspiera budowę przydomowych oczyszczalni ścieków. Drogi dojazdowe, w tym drogi dojazdowe do pól, są w dobrym stanie.

Tereny przeznaczone pod zabudowę w wyznaczone zostały z uwzględnieniem istniejącej struktury funkcjonalno-przestrzennej.

Przy wyznaczaniu terenów pod zabudowę duży nacisk położono na to, aby były one wyznaczane przy istniejących ciągach komunikacyjnych. Dzięki temu wyznaczone tereny inwestycyjne mają dostęp do dróg publicznych – wojewódzkich, powiatowych i gminnych.

Drogi na terenie gminy mają nawierzchnię asfaltową lub co najmniej utwardzoną, co powoduje, że nie będą konieczne znaczące nakłady związane z zapewnieniem obsługi komunikacyjnej tych terenów.

Położenie terenów przeznaczonych do zainwestowania przy drogach i w sąsiedztwie istniejących i zagospodarowanych terenów budowlanych powoduje, że są one dodatkowo wyposażone w niezbędną infrastrukturę techniczną lub można je wyposażyć w infrastrukturę techniczną poprzez rozbudowę w niewielkim zakresie istniejących sieci.

Obecny stan demograficzny gminy oraz położenie predysponują do rozwoju nowych funkcji głównie mieszkaniowych, przedsiębiorczości, turystyczno-usługowych.

Na terenie Gminy Ostrów Lubelski przeważającym rodzajem zabudowy, według planu miejscowego, jest zabudowa zagrodowa (tereny mieszkalnictwa rolniczego).

Wyjątkowa sytuacja występuje jednak w Mieście Ostrów Lubelski, gdzie zdecydowanie przeważa zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.

Ma to związek z położeniem tych miejscowości w bliskiej odległości od Lublina, a wyznaczone tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej stanowią zaplecze mieszkaniowe osób pracujących w granicach miasta.

Siedliska w zabudowie zagrodowej tworzą ciągi zabudowy, jednak są od siebie oddalone, co jest związane z wykorzystywaniem działek w zabudowie zagrodowej nie tylko na cele budowlane, lecz także pod uprawy, co powoduje, że w poszczególnych jednostkach osadniczych zabudowa zagrodowa nie tworzy ciągłej struktury funkcjonalno-przestrzennej.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego:

Gmina Ostrów Lubelski położona jest w obszarze funkcjonalnym o znaczeniu ponadregionalnym: „Lubelskim Obszarze Metropolitalnym”.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 oraz Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego wskazuje dla tych obszarów następujące cele rozwoju zagospodarowania przestrzennego:

- ✓ wzmocnienie powiązań funkcjonalno-przestrzennych ośrodków osadniczych LOM,
- ✓ krystalizowanie struktury przestrzennej LOM w kierunku jej optymalizacji,
- ✓ stworzenie warunków dla integracji funkcjonalnej z miastami – włączenie obszarów wiejskich otaczających miasta w procesy rozwojowe,
- ✓ zwiększenie mobilności zawodowej i przestrzennej,
- ✓ stworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości pozarolniczej,
- ✓ dywersyfikacja sektora gospodarki rolnej.

W związku z tym przyjmuje się zasadę nadrzędności działań służących utrzymaniu i wzmocnieniu funkcji podstawowych (wiodących) oraz preferencje rozwojowe, zakłada się zachowanie naturalnych wartości zasobów rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz zrównoważony rozwój gospodarki rolnej i funkcji towarzyszących. W ramach LOM równolegle do obsługi rolnictwa ma być rozwijana funkcja rekreacyjna dla mieszkańców aglomeracji.

Podstawowe kierunki zmian w zagospodarowaniu przestrzennym zmierzać będą do tworzenia warunków dla rozwoju podstawowej funkcji gminy tj. rolnictwa oraz w ramach LOM równolegle do obsługi rolnictwa ma być rozwijana funkcja rekreacyjna dla mieszkańców aglomeracji.

Ponadto kierunki zmian mają umożliwić aktywizację gospodarczą gminy poprzez przygotowanie oferty terenów dla funkcji mieszkaniowo – usługowej, usług sportu, rekreacji i turystyki, rozwoju biznesu, koncentracji działalności gospodarczej, produkcyjnej.

Zmiany w strukturze przestrzennej dotyczyć będą przede wszystkim zmniejszenia powierzchni użytków rolnych w wyniku wyznaczenia terenów pod zabudowę mieszkaniową, turystyczną, usługową, produkcyjną, infrastrukturę techniczną, komunikację.

Przyjmuje się, że utrzymane zostają tereny zurbanizowane, objęte dotychczasowym planem miejscowym dotyczące obszarów zabudowy. Powiększenie tych obszarów jest ograniczone, z wykluczeniem zabudowy rozproszonej.

Uzasadnieniem takiej polityki jest zachowanie w możliwie maksymalnym stopniu otwartego krajobrazu gminy.

Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej

Dla kształtowania dobrej dostępności komunikacyjnej przewiduje się:

- ✓ poprawę stanu technicznego dróg – sukcesywną modernizację z dopuszczeniem korekt przebiegu,
- ✓ systematyczną rozbudowę układu komunikacyjnego wraz z udostępnianiem nowych terenów do zainwestowania,
- ✓ modernizację i budowę chodników, oświetlenia oraz przystanków komunikacji zbiorowej,
- ✓ egzekwowanie utrzymania linii zabudowy przy drogach,
- ✓ rozwój systemu ścieżek i tras rowerowych o znaczeniu ponadlokalnym,
- ✓ budowę tras rowerowych w pasach drogowych dróg lub niezależnych od układu komunikacji samochodowej.

Kierunki rozwoju układu komunikacyjnego drogowego to:

- ✓ zapewnienie obsługi ruchu zewnętrznego i wewnętrznego o odpowiednich parametrach technicznych i standardach,
- ✓ utrzymanie istniejących powiązań drogowych z dopuszczeniem ich modernizacji, przebudowy i adaptacji do wyższych parametrów technicznych,
- ✓ rozbudowę powiązań drogowych w obrębie gminy odpowiednio od rozwoju struktur zabudowanych,
- ✓ stosowanie technologii i metod mających na celu ograniczanie negatywnych skutków oddziaływania ruchu komunikacyjnego na środowisko i zdrowie ludzi,
- ✓ zapewnienie obsługi wewnętrznej gminy poprzez pozostałe istniejące i projektowane drogi i ulice wewnętrzne,
- ✓ dopuszcza się realizację ścieżek rowerowych.

Zaopatrzenie w wodę:

Zakłada się, że podstawowym źródłem zaopatrzenia ludności w wodę będą grupowe wodociągi komunalne. Kierunkowym działaniem winno być :

- ✓ realizacja sieci wodociągowej na całym obszarze gminy, rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej na terenie gminy i na obszarach pozbawionych sieci wodociągowej, w miarę identyfikowania potrzeb na terenach przeznaczonych do zabudowy i wyznaczonych w studium oraz tam, gdzie standard obsługi jest niepełny,
- ✓ wykorzystanie na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę z ujęć wód podziemnych wraz z sieciami,
- ✓ wykorzystanie wód powierzchniowych jedynie dla potrzeb rolnictwa i dla celów gospodarczych,
- ✓ ochrona ujęć wód podziemnych poprzez respektowanie ustaleń zawartych w decyzjach dotyczących ich ochrony,

Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

Przyjmuje się jako kierunkowe działanie w zakresie odprowadzania:

- ✓ doprowadzenie ścieków sanitarnych do istniejącej oczyszczalni ścieków z terenów będących poza zasięgiem kanalizacji sieciowej,
- ✓ realizację indywidualnych, przydomowych oczyszczalni ścieków i oraz szczelnych zbiorników bezodpływowych lub systemów grupowych, poprzez rozbudowę sieci kanalizacji zbiorczej oraz indywidualne systemy kanalizacyjne, a także sieci kanalizacyjne małych zakładów.

Odnawialne źródła energii:

Wykorzystując potencjał promieniowania słonecznego, dążąc do poprawy stanu ekologicznego środowiska dopuszcza się w studium w wyznaczonych obszarach potencjalnie predysponowanych do lokalizacji obiektów i urzędzeń do wytwarzania energii, lokalizację elektrowni fotowoltaicznych (słonecznych) o mocy przekraczającej 500 kW.

Dopuszcza się lokalizacje mikroinstalacji - instalacji odnawialnego źródła energii o mocy do 100 kW.

Zaopatrzenie w ciepło

- ✓ dążenie do wykorzystywania w źródłach ciepła paliw czystych ekologicznie, z zastosowaniem technologii zapewniających minimalizowanie emisji gazów i pyłów do powietrza,
- ✓ dopuszczenie i promowanie stosowania rozwiązań w oparciu o źródła energii odnawialnej, w tym kolektorów słonecznych, paneli fotowoltaicznych oraz pomp ciepła,
- ✓ utrzymanie i modernizacja istniejącej sieci ciepłowniczej,
- ✓ utrzymanie indywidualnych rozwiązań w zakresie zaopatrzenia w ciepło,
- ✓ wykorzystanie paliw niskoemisyjnych.

W zakresie gospodarki odpadami wskazuje się:

- ✓ realizowanie gospodarki odpadami, zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Ostrów Lubelski,
- ✓ selektywną zbiórkę odpadów i prowadzenie działań służących wzrostowi odzysku odpadów,
- ✓ utrzymanie wywozu odpadów do Zakładu Zagospodarowania Odpadów,
- ✓ organizację punktu zbierania odpadów niebezpiecznych,
- ✓ likwidację dzikich wysypisk,

Ważne przestrzenie publiczne na terenie Gminy Ostrów Lubelski:

W centrum Ostrowa Lubelskiego znajduje się Park Miejski o pow. 0,5 ha, częściowo porośnięty starodrzewem głównie lipą i jesionem. Niższą roślinność stanowią klony kuliste oraz krzewy kwitnące i o ozdobnych liściach.

Inne tereny zielone w centrum Ostrowa:

- Skwer przy Krzyżu Milenijnym o pow. ok 39 m²,
- Klomb kwiatowy przed Urzędem Miejskim o pow. ok 70 m²,
- Skwer przy ul. Czerwonego Krzyża ok. 90 m².

Do walorów turystycznych należą :

- zespół jezior Miejskie i Kleszczów,
- Czarne Gościńskie
- zbiornik retencyjny „Mytycze”

1.16. Mieszkalnictwo

Tabela 23 Charakterystyka zasobów mieszkaniowych Gminy Ostrów Lubelski

Lata	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba mieszkań (szt.)	1 977	1 987	2 002	2 012	2 030
Liczba izb (szt.)	7 128	7 177	7 263	7 314	7 409
Powierzchnia użytkowa (m2)	158 252	159 549	161 506	162 821	165 169

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wskaźnik powierzchni mieszkaniowej przypadającej na jednego mieszkańca w 2020 r. wyniósł 31,6 m² i wzrósł w porównaniu do 2016 roku o 2,7 m²/osobę.

Średnia powierzchnia użytkowa przeciętnego mieszkania w 2020 r. wyniosła 81,4 m² i wzrosła w porównaniu do 2016 r. o 1,4 m².

W celu oceny stanu jakości mieszkań w gminie, ważna jest ich analiza pod względem wyposażenia w instalacje. Jak widać na poniższych wykresach, w ciągu ostatnich lat, nie wszystkie mieszkania stwarzały korzystne warunki życia dla ich lokatorów. Pociuszający jest jednak fakt, iż od 2011 roku zauważalny jest wzrost liczby mieszkań wyposażonych właśnie w łazienki, centralne ogrzewanie oraz wodociągi. Budynki mieszkalne na terenie gminy podłączone do infrastruktury technicznej: do wodociągu 84,2% budynków mieszkalnych, do centralnego ogrzewania 54,3% budynków mieszkalnych, do kanalizacji 33,3 %.

1.17. Ochrona bezpieczeństwa

Siedziby i zarządy głównych instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo ludności i mienia w Gminie Ostrów Lubelski znajdują się poza jej obszarem.

Bezpieczeństwo mieszkańcom zapewnia **Posterunek Policji w Ostrowie Lubelskim** oraz pracujący dzielnicowi. Obsługują ośrodek gminny i miejscowości wchodzące w skład Gminy Ostrów Lubelski.

Tabela 24 Poziom przestępczości w Gminie Ostrów Lubelski za rok 2020 w podziale na poszczególne miejscowości

L.p	Miejscowość/ulica	Liczba przestępstw	Wykroczenia zanotowane	Interwencje domowe	Przestępstwa kryminalne	Liczba założonych „Niebieskich Kart”
1.	Ul. Partyzantów	2	1	1	0	0
2.	Ul. Lubelska	2	2	0	0	0
3.	Ul. Unicka	1	0	3	0	0
4.	Ul. Czerwonego Krzyża	1	0	1	0	0
5.	Ul. Jana Pawła II	1	0	1	1	0
6.	Ul. Folwarczna	1	0	4	1	6
7.	Ul. Polna	1	61	0	1	0
8.	Ul. Błotna	1	0	0	0	0
9.	Ul. Żabia	2	2	0	1	0
10.	Ul. Nowy Świat	1	4	0	1	0
11.	Ul. Okopowa	1	0	1	0	0
12.	Ul. Księżycowa	0	0	2	0	0
13.	Ul. Garbarska	0	0	1	0	0
14.	Ul. Reymonta	0	1	1	0	0
15.	Ul. Króla Zygmunta	0	1	2	0	0
16.	Ul. Poniatowskiego	0	2	0	0	0
17.	Bójki	0	1	0	0	0
18.	Jamy	1	3	0	1	0
19.	Kaznów	4	9	0	3	0

20.	Kaznów-Kolonia	7	9	2	0	0
21.	Kolechowice I	4	5	3	3	1
22.	Kolechowice II					
23.	Kolechowice-Folwark	1	1	0	0	0
24.	Kolechowice-Kolonia	1	5	2	1	0
25.	Rozkopaczew I	21	8	14	8	7
26.	Rozkopaczew II					
27.	Rudka Kijańska	0	1	0	0	0
28.	Wółka Stara Kijańska	2	1	6	1	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Komendy Powiatowej Policji w Lubartowie

Natomiast **bezpieczeństwo przeciwpożarowe zapewnia 10 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych** działających na terenie gminy, w tym dwie OSP Ostrów Lubelski i Jamy, które zostały włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo - Gaśniczego.

Statystyka zdarzeń:

Na terenie powiatu lubartowskiego funkcjonuje 108 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, w tym 17 włączonych do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

Na podstawie informacji PSP w Lubartowie w 2021 r. powstało 965 zdarzeń, z czego 262 to pożary, 666 to miejscowe zagrożenia, odnotowano również 37 alarmów fałszywych. W stosunku do roku 2020 ilość odnotowanych zdarzeń ogółem zmniejszyła się o 278 tj. o 22,37%. Zmniejszyła się również ilość pożarów o 184 tj. 41,26%, zanotowano spadek miejscowych zagrożeń o 94 tj. o 12,37%. Liczba fałszywych alarmów w tym samym okresie nie zmieniła się i wyniosła 37.

1.18. Komunikacja

Infrastruktura drogowa

Infrastrukturę drogową tworzy sieć dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych:

- gminne 456,017 km (w tym miasto 145,213 km, gmina 310,804 km)
- powiatowe 22,299 km
- wojewódzkie 25,191 km

Długość dróg wojewódzkich na terenie gminy wynosi ogółem 25,191 km co stanowi około 5% wszystkich ciągów komunikacyjnych na jej terenie. Drogi powiatowe stanowią 4,43 % wszystkich dróg, a ich łączna długość to 22,299 km. Największy udział wśród dróg w Gminie Ostrów Lubelski mają drogi gminne. Ich długość to 456,017 km, co stanowi 90.57% wszystkich dróg na terenie Gminy.

Stan dróg gminnych jest zróżnicowany. Należy jednak podkreślić, że na terenie Gminy nie ma dróg nieprzejezdnych.

2. DELIMITACJA OBSZARÓW ZDEGRADOWANYCH

2.1 Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji

Rewitalizacja to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie programu rewitalizacji.

Z uwagi na charakter dokumentu, obszar objęty rewitalizacją winien być wyodrębniony w sposób szczegółowy w oparciu o wybrane wskaźniki odnoszące się do sytuacji społeczno-gospodarczej gminy.

Obszar, który zostanie poddany rewitalizacji powinien zostać wyodrębniony w sposób szczegółowy, w oparciu o katalog wskaźników odnoszących się do sytuacji społeczno-gospodarczej jednostki. Przyjęta w niniejszym opracowaniu metodologia przeprowadzenia delimitacji obszaru zdegradowanego, a następnie obszaru rewitalizacji zakładała w głównej mierze oparcie się mierzalnych zmiennych dotyczących sytuacji społecznej (z zakresu demografii, kapitału społecznego, bezpieczeństwa publicznego, pomocy społecznej i rynku pracy), gospodarczej, środowiskowej, przestrzennej i technicznej na danym obszarze.

Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- ✓ gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
- ✓ środowiskowych – niskiego stopnia inwestycji w odnawialne źródła energii, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- ✓ przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
- ✓ technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Wytyczne w zakresie rewitalizacji wskazują, że obszar zdegradowany można wyznaczyć dla miejsc koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, współwystępujących z negatywnymi zjawiskami ze sfer gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej.

Obszar można uznać za zdegradowany w przypadku współwystępowania minimum jednego problemu ze sfery społecznej oraz problemów z pozostałych sfer.

Uznanie danego zjawiska za stan kryzysowy ma miejsce, jeśli dane negatywne zjawisko charakteryzuje się wartością wskaźników je oceniających, przekraczających średnią wartość notowaną w skali gminy. Istotne jest także obiektywne stwierdzenie, czy dane zjawisko ma charakter zjawiska kryzysowego (np. poprzez odniesienie poziomu zjawiska do średnich notowanych na innych poziomach statystycznych).

Celem wyznaczenia na obszarze całej gminy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, analiza danych przebiegała 2-etapowo:

- ✓ ETAP 1 - wyznaczenie Obszaru Zdegradowanego (OZ) na terenie Gminy Ostrów Lubelski
- ✓ ETAP 2 - wyznaczenie Obszaru Rewitalizacji (OR) na terenie Gminy Ostrów Lubelski

2.2. ETAP 1 – wyznaczenie Obszaru Zdegradowanego (OZ) na terenie Gminy Ostrów Lubelski

W celu jednoznacznego wskazania na jakim obszarze gminy występuje największe natężenie negatywnych zjawisk, poszczególnym zjawiskom problemowym przypisano odpowiadające im wskaźniki. Punktem odniesienia terytorialnego był podział gminy na miejscowości.

Procedura wyznaczania obszarów zdegradowanych opierała się na następujących założeniach:

Na wstępnym etapie prac diagnostycznych zaproponowano, aby do celów agregacji danych opisujących stany kryzysowe dokonać podziału gminy na sołectwa/ miejscowości. Założono wstępnie, że działania rewitalizacyjne powinny rozwiązywać komplementarnie problemy obszarów spójnych przestrzennie i funkcjonalnie, dlatego też przy tworzeniu stref próbowano zachować podział gminy na takie obszary.

Tabela 25 Zestawienie obszarów porównawczych w ramach GPR

Lp.	Miejscowość	Liczba mieszkańców	Udział ludności %	Powierzchnia w ha	Udział powierzchni %
1.	Bójki	47	0,91	417,79	3,44
2.	Jamy	292	5,63	924,71	7,61
3.	Kaznów	242	4,66	484,90	3,99
4.	Kaznów-Kolonia	284	5,47	1532,32	12,60
5.	Kolechowice	419	8,07	1327,60	10,92
6.	Kolechowice-Folwark	188	3,62	241,83	1,99
7.	Kolechowice-Kolonia	211	4,06	775,29	6,38
8.	Rozkopaczew	1071	20,63	2438,22	20,06
9.	Rudka Kijańska	112	2,16	448,32	3,69
10.	Wólka Stara Kijańska	254	4,89	589,78	4,85
11.	Ostrów Lubelski	2071	39,90	2976,54	24,48

Źródło: udostępnione przez Urząd Miasta w Ostrowie Lubelskim

Mapa 4 Podział gminy na obszary porównawcze

Źródło: <http://powiatlubartowski.geoportal2.pl>

2.2.1. Wskaźniki delimitujące obszary zdegradowane

Dla prawidłowego przeprowadzenia delimitacji analizowanych jednostek statystycznych konieczny był wybór odpowiednich zmiennych, które je w sposób istotny statystycznie różnicują. Ze względu na charakter gminy i występujące w niej zjawiska społeczne, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno- funkcjonalne i techniczne, konieczne było zbadanie szeregu zmiennych i wypracowanie katalogu umożliwiającego analizę każdej ze sfer wskazanych w Ustawie o rewitalizacji. Przeprowadzone prace umożliwiły wypracowanie zbioru zmiennych zaprezentowanych w poniższej tabeli.

Tabela 26 Kryteria delimitacji obszaru zdegradowanego

Lp.	Kategoria	Wskaźnik	Opis
1.	SFERA SPOŁECZNA	Udział liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru miejscowości	Wskaźnik obrazujący sytuację demograficzną danego sołectwa/obszaru. Wskaźnik obliczony został na podstawie danych GUS. Przyjęty wskaźnik pozwolił zidentyfikować miejscowości z największymi problemami związanymi z sytuacją demograficzną.
2.		Udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru miejscowości	Wskaźnik obrazujący sytuację demograficzną danego sołectwa/obszaru. Wskaźnik obliczony został na podstawie danych GUS. Przyjęty wskaźnik pozwolił zidentyfikować miejscowości z największymi problemami związanymi z sytuacją demograficzną.
3.		Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący potrzeby lokalnej społeczności w zakresie zinstytucjonalizowanej pomocy społecznej. Poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego obliczony został na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowie Lubelskim. Jako wskaźnik go wyznaczający przyjęto liczbę osób korzystających z pomocy społecznej przeliczeniu na 100 mieszkańców. Przyjęty wskaźnik pozwolił zidentyfikować miejscowości z największymi problemami związanymi z wykluczeniem społecznym.
4.		Liczba bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Wskaźnik skupiający się na ocenie sytuacji społeczności obszaru na lokalnym rynku pracy. Dane dotyczące bezrobocia pozyskano z Powiatowego Urzędu Pracy w Lubartowie. Założone w tym obszarze wskaźniki wskazały miejscowości z największym odsetkiem osób bezrobotnych, w tym osób długotrwale bezrobotnych, co jest szczególnie istotne w przypadku analizy zjawiska jakim jest wykluczenie społeczne. Długotrwale bezrobocie znacząco zwiększa prawdopodobieństwo jego wystąpienia oraz stanowi odzwierciedlenie warunków życia i sytuacji ekonomicznej mieszkańców.
5.		Liczba bezrobotnych długotrwale w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Wskaźnik skupiający się na ocenie sytuacji społeczności obszaru na lokalnym rynku pracy. Dane dotyczące bezrobocia pozyskano z Powiatowego Urzędu Pracy w Lubartowie. Założone w tym obszarze wskaźniki wskazały miejscowości z największym odsetkiem osób bezrobotnych, w tym osób długotrwale bezrobotnych, co jest szczególnie istotne w przypadku analizy zjawiska jakim jest wykluczenie społeczne. Długotrwale bezrobocie znacząco zwiększa prawdopodobieństwo jego wystąpienia oraz stanowi odzwierciedlenie warunków życia i sytuacji ekonomicznej mieszkańców

6.		Liczba przestępstw na 100 mieszkańców	Wskaźnik opisujący poziom bezpieczeństwa na danym obszarze, skupia się na prezentacji danych dotyczących poważnych naruszeń prawa. Dane potrzebne do obliczenia wskaźnika opisującego stopień przestępczości i naruszeń prawa pozyskano z Komendy Powiatowej Policji w Lubartowie. Przestępczość znacząco negatywnie wpływa na jakość życia mieszkańców oraz postrzeganie atrakcyjności danego miejsca do zamieszkania i inwestowania. Do wskazania poziomu przestępczości w poszczególnych miejscowościach przyjęto liczbę przestępstw przeliczeniu na 100 mieszkańców.
7.		„Niebieskie karty” w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Wskaźnik opisujący poziom bezpieczeństwa na danym obszarze, skupia się na prezentacji danych dotyczących poważnych naruszeń prawa. Dane potrzebne do obliczenia wskaźnika opisującego stopień przestępczości i naruszeń prawa pozyskano z Komendy Powiatowej Policji w Lubartowie. Przestępczość znacząco negatywnie wpływa na jakość życia mieszkańców oraz postrzeganie atrakcyjności danego miejsca do zamieszkania i inwestowania. Do wskazania poziomu przestępczości w poszczególnych sołectwach przyjęto oraz ilość założonych „niebieskich kart” w przeliczeniu na 100 mieszkańców.
8.		Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców	Wskaźnik określający poziom kapitału społecznego. Zmienna zestandaryzowana, prezentowana w formie przeliczeniowej pokazującej liczbę organizacji pozarządowych na 100 mieszkańców. Źródło danych: Urząd Miasta Ostrów Lubelski.
9.		Poziom kapitału społecznego –uczestnictwo w życiu politycznym	Wskaźnik określający poziom kapitału społecznego – Wskaźnik, którym się posłużono, chcąc ocenić uczestnictwa w życiu politycznym w poszczególnych sołectwach Gminy Strzyżewice, to udział mieszkańców w wyborach samorządowych. Dane pozyskano z PKW.
10.		Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2021	Wskaźnik określający poziom kapitału społecznego – wskaźnik określa zaangażowanie lokalnych społeczności w pozyskiwanie środków w ramach funduszu społecznego. Dane pozyskano z UM w Ostrowie Lubelskim
11.	SFERA GOSPODARCZA	Liczba podmiotów nowo zarejestrowanych gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)	Wskaźnik skupiający się na ocenie stopnia przedsiębiorczości mieszkańców obszaru. Wskaźnikami wskazującymi na problemy natury gospodarczej są: poziom aktywności gospodarczej oraz kondycja lokalnych przedsiębiorstw. Do obliczenia poziomu wzrostu aktywności gospodarczej posłużono się liczbą podmiotów gospodarczych nowo zarejestrowanych w poszczególnych /miejscowościach. Źródło danych: Urząd Miasta Ostrów Lubelski, rejestr CIDG.

12.		Liczba podmiotów gospodarczych wyrejestrowanych na 100 mieszkańców (2021 r.)	Wskaźnik skupiający się na ocenie stopnia przedsiębiorczości mieszkańców obszaru. Wskaźnikami wskazującymi na problemy natury gospodarczej są: poziomu aktywności gospodarczej oraz kondycja lokalnych przedsiębiorstw. Do obliczenia kondycji lokalnych przedsiębiorstw j posłużono się liczbą podmiotów gospodarczych wyrejestrowanych w poszczególnych /miejscowościach. Źródło danych: Urząd Miasta Ostrów Lubelski, rejestr CIDG.
13.	SFERA ŚRODOWISKOWA	Liczba gospodarstw w których zamontowano OZE na 100 mieszkańców	Wskaźnik dotyczący ograniczania emisji zanieczyszczeń do powietrza, poprzez zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz edukację ekologiczną, a także zapewnienie bezpieczeństwa i podwyższenia jakości środowiska życia mieszkańców Gminy Ostrów Lubelski
14.	SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA	Dostępność do usług kultury i usług społecznych	Wskaźnik określa poziom dostępności instytucji publicznych. Poddano go ocenie na podstawie liczby aptek, bibliotek, banków, urzędów pocztowych, urzędów, instytucji kultury, świetlic w skali od 0 – niedostateczna do 3 – zadowalająca. Źródło: badania własne
15.	SFERA TECHNICZNA	Obecność terenów zdegradowanych w powierzchni ogółem obszaru miejscowości	Wskaźnik opisujący poziom degradacji terenów w obrębie obszaru/sołectwa. Źródło danych: Urząd Miasta . Degradacja przestrzeni, w tym przestrzeni publicznej przejawia się m.in. w występowaniu zdegradowanych, zaniedbanych obiektów: pustostanów, budynków niewykorzystanych, które utraciły swoją funkcję. Z powodu występowania takich obiektów przestrzeń przestaje być reprezentacyjna, co przekłada się na atrakcyjność turystyczno-gospodarczą całej gminy. Źródłem danych dla oceny stopnia degradacji były informacje zawarte w dokumentach gminnych, a także informacje uzyskane od poszczególnych właścicieli i zarządców, jak również wizje w terenie.

Źródło: opracowanie własne

2.2.2. Wyniki dla poszczególnych miejscowości wg ww. wskaźników

Tabela 27 Udział liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru w roku 2021 [%]

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Bójki	14,89
Jamy	16,78
Kaznów	22,73
Kaznów-Kolonia	21,13
Kolechowice	19,33
Kolechowice-Folwark	18,62
Kolechowice-Kolonia	19,91
Rozkopaczew	19,61
Rudka Kijańska	21,43
Wólka Stara Kijańska	20,87
Ostrów Lubelski	17,04
Średnia	19,30

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych Narodowy Spis Powszechny 2021

Tabela 28 Udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru [%]

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Bójki	34,04
Jamy	18,84
Kaznów	19,01
Kaznów-Kolonia	18,66
Kolechowice	22,67
Kolechowice-Folwark	20,21
Kolechowice-Kolonia	21,80
Rozkopaczew	22,41
Rudka Kijańska	24,11
Wólka Stara Kijańska	25,98
Ostrów Lubelski	24,72
Średnia	22,95

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych Narodowy Spis Powszechny 2021

Tabela 29 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Bójki	8,51
Jamy	5,48
Kaznów	8,68
Kaznów-Kolonia	6,34
Kolechowice	12,65
Kolechowice-Folwark	1,06
Kolechowice-Kolonia	3,79
Rozkopaczew	5,14
Rudka Kijańska	8,04
Wólka Stara Kijańska	3,54
Ostrów Lubelski	3,09
Średnia	6,03

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowie Lubelskim

Tabela 30 Liczba bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Bójki	12,77
Jamy	1,37
Kaznów	6,61
Kaznów-Kolonia	4,93
Kolechowice	5,73
Kolechowice-Folwark	1,06
Kolechowice-Kolonia	2,84
Rozkopaczew	2,61
Rudka Kijańska	5,36
Wólka Stara Kijańska	0,39
Ostrów Lubelski	2,85
Średnia	4,23

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Lubartowie

Tabela 31 bezrobotnych długotrwale w przeliczeniu na 100 mieszkańców

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Bójki	8,51
Jamy	1,03
Kaznów	4,96
Kaznów-Kolonia	2,46
Kolechowice	4,53
Kolechowice-Folwark	0,00
Kolechowice-Kolonia	1,42
Rozkopaczew	1,31
Rudka Kijańska	1,79
Wólka Stara Kijańska	0,00
Ostrów Lubelski	1,88
Średnia	2,54

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Lubartowie

Tabela 32 Liczba przestępstw na 100 mieszkańców

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Bójki	2,13
Jamy	1,71
Kaznów	6,61
Kaznów-Kolonia	5,63
Kolechowice	2,86
Kolechowice-Folwark	1,06
Kolechowice-Kolonia	3,32
Rozkopaczew	3,45
Rudka Kijańska	2,68
Wólka Stara Kijańska	1,57
Ostrów Lubelski	4,74
Średnia	3,25

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Komendy Powiatowej Policji w Lubartowie

Tabela 33 „Niebieskie karty” w przeliczeniu na 100 mieszkańców

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Bójki	0,00
Jamy	0,00
Kaznów	0,00
Kaznów-Kolonia	0,70
Kolechowice	0,95
Kolechowice-Folwark	0,00
Kolechowice-Kolonia	0,95
Rozkopaczew	1,96
Rudka Kijańska	0,00
Wólka Stara Kijańska	2,76
Ostrów Lubelski	1,11
Średnia	0,77

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Komendy Powiatowej Policji w Lubartowie

Tabela 34 Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Bójki	2,13
Jamy	1,37
Kaznów	0,41
Kaznów-Kolonia	0,35
Kolechowice	0,00
Kolechowice-Folwark	1,06
Kolechowice-Kolonia	0,47
Rozkopaczew	0,19
Rudka Kijańska	0,89
Wólka Stara Kijańska	0,39
Ostrów Lubelski	0,39
Średnia	0,70

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Urzędu Miasta Ostrów Lubelski oraz BDL GUS

Tabela 35 Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2021 r.

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Bójki	232,19
Jamy	75,36
Kaznów	80,49
Kaznów-Kolonia	76,08
Kolechowice	85,92
Kolechowice-Folwark	89,96
Kolechowice-Kolonia	84,03
Rozkopaczew	152,60
Rudka Kijańska	125,38
Wólka Stara Kijańska	78,18
Ostrów Lubelski	43,15
Średnia	102,12

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Urzędu Miasta Ostrów Lubelski

Tabela 36 Wartości wskaźników dla sfery społecznej

Nazwa obszaru	Udział liczby ludności wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	Udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	Liczba bezrobotnych na 100 mieszkańców	Liczba bezrobotnych długotrwale w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba przestępstw na 100 mieszkańców	Niebieskie karty ⁷ w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców	Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2021
Bójki	14,89	34,04	8,51	12,77	8,51	2,13	0,00	2,13	232,19
Jamy	16,78	18,84	5,48	1,37	1,03	1,71	0,00	1,37	75,36
Kaznów	22,73	19,01	8,68	6,61	4,96	6,61	0,00	0,41	80,49
Kaznów-Kolonia	21,13	18,66	6,34	4,93	2,46	5,63	0,70	0,35	76,08
Kolechowice	19,33	22,67	12,65	5,73	4,53	2,86	0,95	0,00	85,92
Kolechowice-Folwark	18,62	20,21	1,06	1,06	0,00	1,06	0,00	1,06	89,96
Kolechowice-Kolonia	19,91	21,80	3,79	2,84	1,42	3,32	0,95	0,47	84,03
Rozkopaczew	19,61	22,41	5,14	2,61	1,31	3,45	1,96	0,19	152,60
Rudka Kijańska	21,43	24,11	8,04	5,36	1,79	2,68	0,00	0,89	125,38
Wólka Stara Kijańska	20,87	25,98	3,54	0,39	0,00	1,57	2,76	0,39	78,18
Ostrów Lubelski	17,04	24,72	3,09	2,85	1,88	4,74	1,11	0,39	43,15
Średnia arytmetyczna	19,30	22,45	6,03	4,23	2,54	3,25	0,77	0,70	102,12
Odchylenie standardowe	1,67	2,93	4,21	5,37	5,04	3,08	3,34	2,36	16,16

Wskaźniki powyższe wymagają odpowiedniej standaryzacji. Dla porównania stopnia natężenia zjawisk kryzysowych w poszczególnych obszarach/sołectwach opracowano porównywalny wskaźnik. W pierwszym etapie powinno się znormalizować poszczególne zjawiska kryzysowe. Czynność ta polega na odjęciu od zmiennych ich średnich arytmetycznych, a następnie podzieleniu otrzymanej różnicy przez odchylenie standardowe według wzoru:

$$t_{ij} = \frac{x_{ij} - \bar{x}_j}{S_j}$$

gdzie:

t_{ij} – wartość znormalizowanego wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i

x_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i

\bar{x}_j – średnia arytmetyczna wskaźnika j ,

S_j – odchylenie standardowe wskaźnika j

Tabela 37 Znormalizowane wartości wskaźników dla sfery społecznej

Nazwa obszaru	Udział liczby ludności wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	Udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	Liczba bezrobotnych na 100 mieszkańców	Liczba bezrobotnych długotrwale w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba przestępstw na 100 mieszkańców	Niebieskie karty” w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców	Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2021
Bójki	-2,64	3,79	0,59	1,59	1,19	-0,36	-0,23	0,61	8,05
Jamy	-1,51	-1,40	-0,13	-0,53	-0,30	-0,50	-0,23	0,29	-1,66
Kaznów	2,05	-1,35	0,63	0,44	0,48	1,09	-0,23	-0,12	-1,34
Kaznów-Kolonia	1,09	-1,47	0,07	0,13	-0,01	0,77	-0,02	-0,15	-1,61
Kolechowice	0,02	-0,10	1,57	0,28	0,40	-0,13	0,06	-0,30	-1,00
Kolechowice-Folwark	-0,41	-0,94	-1,18	-0,59	-0,50	-0,71	-0,23	0,15	-0,75
Kolechowice-Kolonia	0,36	-0,39	-0,53	-0,26	-0,22	0,02	0,06	-0,10	-1,12
Rozkopaczew	0,18	-0,18	-0,21	-0,30	-0,24	0,07	0,36	-0,21	3,12
Rudka Kijańska	1,27	0,40	0,48	0,21	-0,15	-0,19	-0,23	0,08	1,44
Wólka Stara Kijańska	0,94	1,04	-0,59	-0,71	-0,50	-0,54	0,60	-0,13	-1,48
Ostrów Lubelski	-1,35	0,60	-0,70	-0,26	-0,13	0,48	0,10	-0,13	-3,65

Wartości wskaźników po normalizacji umożliwiają dalsze wyliczenia. W następnym etapie należy określić, czy dany wskaźnik jest **stymulantą**, czy **destymulantą**, tzn. czy wysokie wartości wskaźnika powodują rozwój danej jednostki, czy też prowadzą do kryzysu.

Jeżeli wśród wskaźników znajdzie się stymulantą, uzyskane wartości należy przekształcić zgodnie ze wzorem:

$$z_{ij} = x_{ij} * (-1)$$

gdzie:

z_{ij} – wartość wskaźnika (stymulanty) po przekształceniu

x_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i

W przypadku, gdy dany wskaźnik jest destymulantą, otrzymane w procesie normalizacji wartości pozostawiamy bez zmian

Tabela 38 Wartości wskaźników dla sfery społecznej po określeniu stymulanty i destymulanty

Nazwa obszaru	Udział liczby ludności wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności*	Udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	Liczba bezrobotnych na 100 mieszkańców	Liczba bezrobotnych długotrwale w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba przestępstw na 100 mieszkańców	Niebieskie karty" w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców*	Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2021*
Bójki	2,64	3,79	0,59	1,59	1,19	-0,36	-0,23	-0,61	-8,05
Jamy	1,51	-1,40	-0,13	-0,53	-0,30	-0,50	-0,23	-0,29	1,66
Kaznów	-2,05	-1,35	0,63	0,44	0,48	1,09	-0,23	0,12	1,34
Kaznów-Kolonia	-1,09	-1,47	0,07	0,13	-0,01	0,77	-0,02	0,15	1,61
Kolechowice	-0,02	-0,10	1,57	0,28	0,40	-0,13	0,06	0,30	1,00
Kolechowice-Folwark	0,41	-0,94	-1,18	-0,59	-0,50	-0,71	-0,23	-0,15	0,75
Kolechowice-Kolonia	-0,36	-0,39	-0,53	-0,26	-0,22	0,02	0,06	0,10	1,12
Rozkopaczew	-0,18	-0,18	-0,21	-0,30	-0,24	0,07	0,36	0,21	-3,12
Rudka Kijańska	-1,27	0,40	0,48	0,21	-0,15	-0,19	-0,23	-0,08	-1,44
Wólka Stara Kijańska	-0,94	1,04	-0,59	-0,71	-0,50	-0,54	0,60	0,13	1,48
Ostrów Lubelski	1,35	0,60	-0,70	-0,26	-0,13	0,48	0,10	0,13	3,65

*stymulanta

Ostatnim etapem jest wyznaczenie jednej wartości wskaźnika syntetycznego, który będzie sumą wszystkich wskaźników cząstkowych wykorzystanych do określenia negatywnych zjawisk społecznych. Wartość wskaźnika syntetycznego będzie świadczyć, czy dane pole podstawowe znajduje się w stanie kryzysowym. Wysokie wartości wskaźnika świadczą o dużym kryzysie, natomiast niskie ukazują pozytywny obraz zjawisk społecznych. Aby uzyskać wartość wskaźnika syntetycznego należy posłużyć się wzorem:

$$P_i = \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n t_{ij}$$

gdzie:

P_i – syntetyczny wskaźnik negatywnych zjawisk

n – liczba wskaźników (cech)

t_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i

Dodatnia wartość wskaźnika syntetycznego świadczy o występowaniu kryzysu w sferze społecznej w danym obszarze.

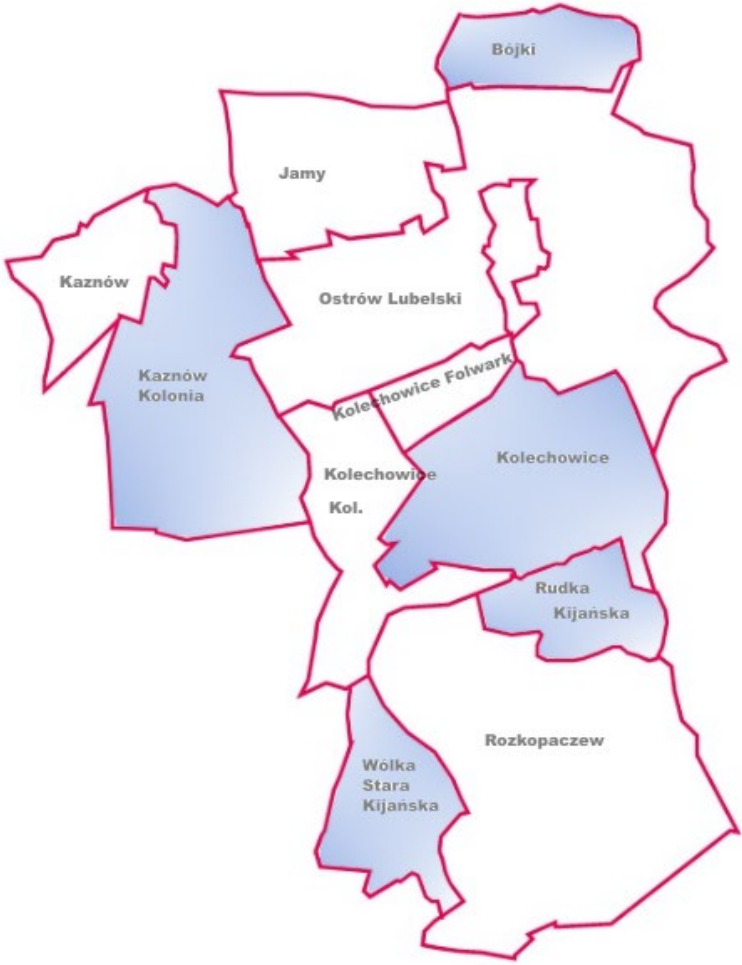
Tabela 39 Wartości wskaźnika syntetycznego dla sfery społecznej

Nazwa obszaru	Demografia		Pomoc społeczna	Bezrobocie		Przestępczość	Patologie	Aktywność społeczna		Wskaźnik syntetyczny
Bójki	2,64	3,79	0,59	1,59	1,19	-0,36	-0,23	-0,61	-8,05	0,06
Jamy	1,51	-1,40	-0,13	-0,53	-0,30	-0,50	-0,23	-0,29	1,66	-0,02
Kaznów	-2,05	-1,35	0,63	0,44	0,48	1,09	-0,23	0,12	1,34	0,05
Kaznów-Kolonia	-1,09	-1,47	0,07	0,13	-0,01	0,77	-0,02	0,15	1,61	0,02
Kolechowice	-0,02	-0,10	1,57	0,28	0,40	-0,13	0,06	0,30	1,00	0,37
Kolechowice-Folwark	0,41	-0,94	-1,18	-0,59	-0,50	-0,71	-0,23	-0,15	0,75	-0,35
Kolechowice-Kolonia	-0,36	-0,39	-0,53	-0,26	-0,22	0,02	0,06	0,10	1,12	-0,05
Rozkopaczew	-0,18	-0,18	-0,21	-0,30	-0,24	0,07	0,36	0,21	-3,12	-0,40
Rudka Kijańska	-1,27	0,40	0,48	0,21	-0,15	-0,19	-0,23	-0,08	-1,44	-0,25
Wólka Stara Kijańska	-0,94	1,04	-0,59	-0,71	-0,50	-0,54	0,60	0,13	1,48	0,00
Ostrów Lubelski	1,35	0,60	-0,70	-0,26	-0,13	0,48	0,10	0,13	3,65	0,58

Sfera gospodarcza:

Tabela 40 Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)

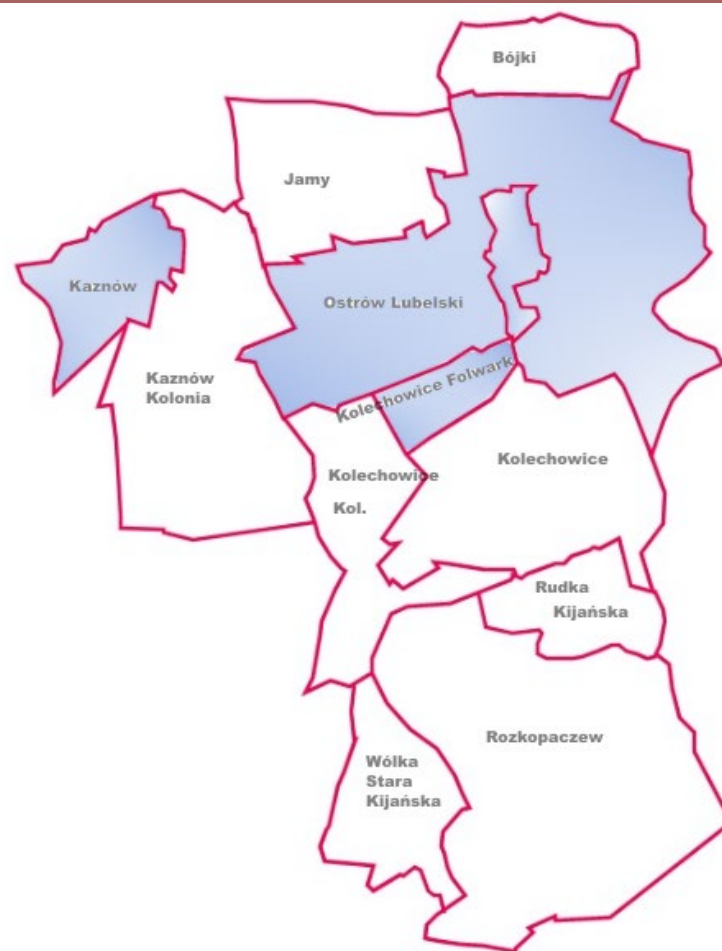
Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Bójki	0,00
Jamy	0,68
Kaznów	0,83
Kaznów-Kolonia	0,35
Kolechowice	0,24
Kolechowice-Folwark	1,06
Kolechowice-Kolonia	0,47
Rozkopaczew	0,84
Rudka Kijańska	0,00
Wólka Stara Kijańska	0,00
Ostrów Lubelski	0,53
Średnia	0,45

Źródło: UM Ostrów Lubelski, rejestr CEIDG.

Tabela 41 Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Bójki	0,00
Jamy	0,00
Kaznów	1,24
Kaznów-Kolonia	0,00
Kolechowice	0,00
Kolechowice-Folwark	1,06
Kolechowice-Kolonia	0,00
Rozkopaczew	0,19
Rudka Kijańska	0,00
Wólka Stara Kijańska	0,00
Ostrów Lubelski	0,29
Średnia	0,25

Źródło: UM Ostrów Lubelski, rejestr CEIDG.

Sfera środowiskowa:

Tabela 42 Liczba gospodarstw, w których zamontowano OZE na 100 mieszkańców

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Bójki	13
Jamy	11
Kaznów	14
Kaznów-Kolonia	13
Kolechowice	16
Kolechowice-Folwark	16
Kolechowice-Kolonia	15
Rozkopaczew	15
Rudka Kijańska	20
Wólka Stara Kijańska	17
Ostrów Lubelski	14
Średnia	14,91

Źródło: UM Ostrów Lubelski

Sfera funkcjonalno- przestrzenna:

Tabela 43 Dostępność do usług kultury i usług społecznych (instytucje kultury, banki, apteki, przychodnie, świetlice wiejskie, obiekty sportowe)

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Bójki	1
Jamy	2
Kaznów	2
Kaznów-Kolonia	0
Kolechowice	2
Kolechowice-Folwark	2
Kolechowice-Kolonia	2
Rozkopaczew	3
Rudka Kijańska	1
Wólka Stara Kijańska	0
Ostrów Lubelski	3
Średnia	1,64

Źródło: UM Ostrów Lubelski

3- zadowolająca, 2- dostateczna, 1- niska, 0- niedostateczna

Sfera techniczna:

Tabela 44 Udział powierzchni terenów zdegradowanych w powierzchni ogółem obszaru

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Bójki	0,00
Jamy	0,00
Kaznów	0,00
Kaznów-Kolonia	0,01
Kolechowice	0,00
Kolechowice-Folwark	0,01
Kolechowice-Kolonia	0,00
Rozkopaczew	0,00
Rudka Kijańska	0,00
Wólka Stara Kijańska	0,00
Ostrów Lubelski	0,38
Średnia	0,04

Źródło: UM Ostrów Lubelski

Tabela 45 Wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej

Nazwa obszaru	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)	Liczba gospodarstw, w których zamontowano OZE na 100 mieszkańców	Dostępność do usług kultury i usług społecznych	Udział powierzchni terenów zdegradowanych w powierzchni ogółem obszaru
Bójki	0,00	0,00	13	1	0,00
Jamy	0,68	0,00	11	2	0,00
Kaznów	0,83	1,24	14	2	0,00
Kaznów-Kolonia	0,35	0,00	13	0	0,01
Kolechowice	0,24	0,00	16	2	0,00
Kolechowice-Folwark	1,06	1,06	16	2	0,01
Kolechowice-Kolonia	0,47	0,00	15	2	0,00
Rozkopaczew	0,84	0,19	15	3	0,00
Rudka Kijańska	0,00	0,00	20	1	0,00
Wólka Stara Kijańska	0,00	0,00	17	0	0,00
Ostrów Lubelski	0,53	0,29	14	3	0,38
Średnia arytmetyczna	0,45	0,25	14,91	1,64	0,04
Odchylenie standardowe	1,75	2,87	1,95	2,54	1,89

Tabela 46 Znormalizowane wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej

Nazwa obszaru	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)	Liczba gospodarstw, w których zamontowano OZE na 100 mieszkańców	Dostępność do usług kultury i usług społecznych	Udział powierzchni terenów zdegradowanych w powierzchni ogółem obszaru
Bójki	-0,26	-0,09	-0,98	-0,25	-0,02
Jamy	0,13	-0,09	-2,00	0,14	-0,02
Kaznów	0,21	0,34	-0,47	0,14	-0,02
Kaznów-Kolonia	-0,06	-0,09	-0,98	-0,64	-0,01
Kolechowice	-0,12	-0,09	0,56	0,14	-0,02
Kolechowice-Folwark	0,35	0,28	0,56	0,14	-0,01
Kolechowice-Kolonia	0,01	-0,09	0,05	0,14	-0,02
Rozkopaczew	0,22	-0,02	0,05	0,54	-0,02
Rudka Kijańska	-0,26	-0,09	2,61	-0,25	-0,02
Wólka Stara Kijańska	-0,26	-0,09	1,07	-0,64	-0,02
Ostrów Lubelski	0,04	0,01	-0,47	0,54	0,18

Tabela 47 Wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej po określeniu stymulanty i destymulanty

Nazwa obszaru	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)*	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)	Liczba gospodarstw, w których zamontowano OZE na 100 mieszkańców*	Dostępność do usług kultury i usług społecznych *	Udział powierzchni terenów zdegradowanych w powierzchni ogółem obszaru
Bójki	0,26	-0,09	0,98	0,25	-0,02
Jamy	-0,13	-0,09	2,00	-0,14	-0,02
Kaznów	-0,21	0,34	0,47	-0,14	-0,02
Kaznów-Kolonia	0,06	-0,09	0,98	0,64	-0,01
Kolechowice	0,12	-0,09	-0,56	-0,14	-0,02
Kolechowice-Folwark	-0,35	0,28	-0,56	-0,14	-0,01
Kolechowice-Kolonia	-0,01	-0,09	-0,05	-0,14	-0,02
Rozkopaczew	-0,22	-0,02	-0,05	-0,54	-0,02
Rudka Kijańska	0,26	-0,09	-2,61	0,25	-0,02
Wólka Stara Kijańska	0,26	-0,09	-1,07	0,64	-0,02
Ostrów Lubelski	-0,04	0,01	0,47	-0,54	0,18

*symulanta

Tabela 48 Poziom występowania wskaźników kryzysowych dla sfery, gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej

Nazwa obszaru	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)*	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)	Liczba gospodarstw, w których zamontowano OZE na 100 mieszkańców*	Dostępność do usług kultury i usług społecznych *	Udział powierzchni terenów zdegradowanych w powierzchni ogółem obszaru	Liczba wskaźników kryzysowych
Bójki	0,26	-0,09	0,98	0,25	-0,02	3
Jamy	-0,13	-0,09	2,00	-0,14	-0,02	2
Kaznów	-0,21	0,34	0,47	-0,14	-0,02	2
Kaznów-Kolonia	0,06	-0,09	0,98	0,64	-0,01	3
Kolechowice	0,12	-0,09	-0,56	-0,14	-0,02	1
Kolechowice-Folwark	-0,35	0,28	-0,56	-0,14	-0,01	1
Kolechowice-Kolonia	-0,01	-0,09	-0,05	-0,14	-0,02	0
Rozkopaczew	-0,22	-0,02	-0,05	-0,54	-0,02	0
Rudka Kijańska	0,26	-0,09	-2,61	0,25	-0,02	2
Wólka Stara Kijańska	0,26	-0,09	-1,07	0,64	-0,02	2
Ostrów Lubelski	-0,04	0,01	0,47	-0,54	0,18	3

Analiza wskaźnikowa pozwoliła zidentyfikować obszary Gminy Ostrów Lubelski, na których występuje koncentracja negatywnych zjawisk, co powoduje stan kryzysowy. Wskazanie obszarów było możliwe dzięki ocenie nasilenia koncentracji negatywnych zjawisk w oparciu o ocenę sumaryczną liczby wskaźników w poszczególnych sferach (społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej), których wartości wypadają gorzej w porównaniu do średniej wartości dla obszaru gminy. Jak wynika z powyższej tabeli obszary kryzysowe można zdiagnozować w zasadzie w każdej miejscowości Gminy Ostrów Lubelski.

Tabela 49 Obszar zdegradowany, wyznaczony w oparciu o analizę jakościową i wskaźnikową

Nazwa obszaru	Dodatnia wartość wskaźnika syntetycznego w sferze społecznej	Obecność wskaźników kryzysowych w sferze gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej	Obecność terenów zdegradowanych	Udział Powierzchni [%]	Udział Ludności [%]
Bójki	TAK	TAK	-	3,44	0,91
Jamy	-	TAK	-	7,61	5,63
Kaznów	TAK	TAK	-	3,99	4,66
Kaznów-Kolonia	TAK	TAK	TAK	12,60	5,47
Kolechowice	TAK	TAK	-	10,92	8,07
Kolechowice-Folwark	-	TAK	TAK	1,99	3,62
Kolechowice-Kolonia	-	NIE	-	6,38	4,06
Rozkopaczew	-	NIE	-	20,06	20,63
Rudka Kijańska	-	TAK	-	3,69	2,16
Wólka Stara Kijańska	-	TAK	-	4,85	4,89
Ostrów Lubelski	TAK	TAK	TAK	24,48	39,90

Źródło: Opracowanie własne.

Powierzchnia obszarów zdegradowanych stanowi 55,43% powierzchni gminy i są one zamieszkiwane przez 59,01% mieszkańców gminy.

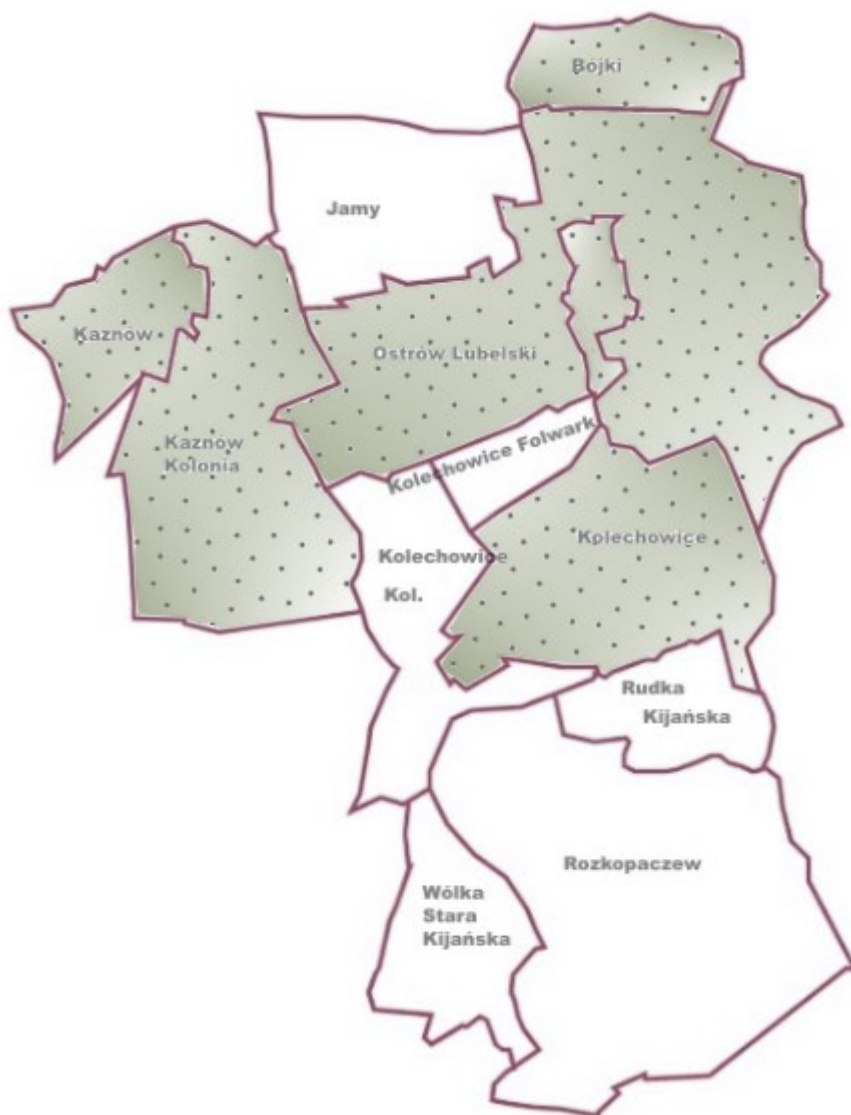
Cechuje je nagromadzenie negatywnych zjawisk kryzysowych, którym należy przeciwdziałać poprzez integrację działań w sferze społecznej i sferach współwystępujących (tj. gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej).

Rewitalizacja dla swojej skuteczności na wyznaczonym obszarze na terenie gminy wymaga wieloletnich, wieloaspektowych i kompleksowych działań, a jej osiągnięcie będzie możliwe poprzez aktywność w ramach wyznaczonych celów we wszystkich 5 sferach:

- ✓ społecznej – likwidacja oraz ograniczenie zjawisk patologicznych, ograniczenie ubóstwa i poprawa dostępności do usług publicznych,
- ✓ gospodarczej – rozwój przedsiębiorczości na terenie obszaru rewitalizacji, ograniczenie zjawiska bezrobocia,

- ✓ środowiskowej – promocja postaw proekologicznych, rozwój odnawialnych źródeł energii,
- ✓ przestrzenno-funkcjonalnej – uporządkowanie przestrzeni publicznej, ochrona terenów o wysokich walorach przyrodniczych i kulturowych,
- ✓ technicznej - poprawa i rozwój infrastruktury technicznej, modernizacja zabudowy.

Mapa 6 Obszar zdegradowany, wyznaczony w oparciu o analizę jakościową i wskaźnikową

Źródło: Opracowanie własne.

2.3. ETAP 2 – wyznaczenie Obszaru Rewitalizacji (OR) na terenie Gminy Ostrów Lubelski

Konieczne jest zatem przystąpienie do kolejnego etapu delimitacji, by móc wskazać na podstawie analizy natężenia wybranych zjawisk społecznych, jak również analizy wartości bezwzględnych tych zjawisk (skala zjawisk) na obszarach zdegradowanych, obszaru rewitalizacji, który będzie się zawierał na terenie nie większym niż 20% udziału powierzchni ogółem gminy i zamieszkałym nie więcej niż 30% ogółu ludności Gminy Ostrów Lubelski.

W celu jednoznacznego wyznaczenia Obszaru Rewitalizacji (OR) na terenie Gminy Ostrów Lubelski oraz wskazania na jakim obszarze Gminy Ostrów Lubelski (OZ) występuje największe natężenie negatywnych zjawisk, poszczególnym zjawiskom problemowym (negatywnym) przypisano odpowiadające im wskaźniki.

Punktem odniesienia terytorialnego było wyodrębnienie w ramach miejscowości zdegradowanych Obszaru Rewitalizacji (OR) w oparciu o czynniki kryzysowe:

1. stan przestrzeni publicznej oraz infrastruktury technicznej, która po przeprowadzeniu działań inwestycyjnych może być wykorzystana w celu znaczącej poprawy stanu przestrzeni publicznej szczególnie w obszarze grup dysfunkcyjnych,
2. koncentracja negatywnych zjawisk społecznych na obszarze przeznaczonym do rewitalizacji w związku z gęstością zaludnienia obszaru, co generuje i wzmacnia z natury negatywne postawy zachowania, szczególnie ze strony osób wykluczonych oraz pochodzących ze środowisk patologicznych.

Procedura wyznaczenia OZ opierała się na następujących założeniach:

OBSZAR REWITALIZACJI

Ponadto na przeznaczonym do rewitalizacji obszarze występują negatywne zjawiska przestrzenno-funkcjonalne ze względu na brak odpowiedniego zagospodarowania terenu oraz zdegradowane technicznie budynki, które po renowacji technicznej i funkcjonalnej będą stanowić miejsce działań na rzecz rozwiązania problemów grup dysfunkcyjnych. **Miejsce to jest w sposób zdecydowany wskazywane przez mieszkańców rozwiązywać komplementarnie problemy obszarów spójnych przestrzenie i funkcjonalnie.**

Ze względu na ograniczenia związane z liczbą ludności i wielkością obszaru do rewitalizacji nie ma możliwości uznania całego obszaru zdegradowanego za obszar rewitalizacji. Aby prawidłowo określić obszar rewitalizacji uznano za konieczne ustalenie dodatkowych kryteriów. **Według ustawy o rewitalizacji na obszarze rewitalizacji powinno istnieć nagromadzenie negatywnych zjawisk przynajmniej w takim zakresie jak na obszarze zdegradowanym.**

Na terenach tych występuje koncentracja usług publicznych, zwłaszcza w sferze społecznej. Tereny te są zurbanizowane lub leżą w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zurbanizowanych

Dodatkowymi argumentami wyznaczającym strefy zdegradowane są istotne funkcje społeczno-gospodarcze tych obszarów oraz stan zagospodarowania terenu, możliwego do przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych

2.4. Podsumowanie – delimitacja Obszaru Rewitalizacji (OR) na terenie Gminy Ostrów Lubelski

Wyznaczono Obszary Rewitalizacji :

Obszar Rewitalizacji Ostrów Lubelski - w skład Obszaru Rewitalizacji Ostrów Lubelski wchodzi 2 podobszary:

1. Podobszar I Ostrów Lubelski Centrum

Rysunek 1 Podobszar I Ostrów Lubelski Centrum

Źródło: Opracowanie własne.

2. Podobszar II Ostrów Lubelski Jezioro Miejskie

Rysunek 2 Podobszar II Ostrów Lubelski Jezioro Miejskie

Źródło: Opracowanie własne.

Podjęcie kompleksowych działań rewitalizacyjnych na obszarze rewitalizacji znaczenie wpłynie na poprawę zidentyfikowanych problemów w sferze społecznej oraz gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Pomogą one odzyskać dotychczasowe funkcje pełnione przez obszar i wykreować nowe funkcje, które wynikają z aktualnych potrzeb mieszkańców.

Tabela 50 Delimitacja Obszaru Rewitalizacji Gminy Ostrów Lubelski

Obszar Rewitalizacji Ostrów Lubelski		
Numer podobszaru	I	II
Nazwa podobszaru	Ostrów Lubelski Centrum	Ostrów Lubelski Jezioro Miejskie
Powierzchnia obszaru (ha)	35,96	84,75
Odsetek powierzchni obszaru w ogólnej powierzchni gminy (%)	0,12	0,70
Liczba ludności obszaru	650	30
Odsetek ludności obszaru w ludności ogółem gminy (%)	12,52	0,58

Źródło: Opracowanie własne.

W myśl ustawy o rewitalizacji (art. 10 ust. 1), obszar obejmujący całość, bądź część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się **jako Obszar Rewitalizacji**.

Obszar rewitalizacji ustala się, wybierając z obszarów zdegradowanych te sołectwa, w których występuje najgorsza sytuacja społeczna, na którą nawarstwia się największa liczba innych zdiagnozowanych problemów, przy czym, z uwagi na wymóg łączna powierzchnia wybranych sołectw nie może przekroczyć 20% powierzchni gminy, a ich ludność nie może stanowić więcej niż 30% liczby jej mieszkańców.

Wyznaczony obszar rewitalizacji w Gminie Ostrów Lubelski spełnia powyższe kryteria ponieważ stanowi 0,99 % powierzchni gminy (120,71 ha) i jest zamieszkały przez 13,10 % jej mieszkańców (680 osób).

Tym samym obszar rewitalizacji mieści się w limitach określonych w Wytycznych (< 20% powierzchni gminy i < 30% liczby jej mieszkańców).

Spis tabel:

Tabela 1 Powierzchnia poszczególnych miejscowości Gminy Ostrów Lubelski.....	7
Tabela 2 Liczba mieszkańców wg miejscowości zameldowanych na pobyt stały – stan na 31.12.2021 r.	10
Tabela 3 Współczynnik przyrostu naturalnego w poszczególnych sołectwach/ miejscowościach Gminy Ostrów Lubelski	11
Tabela 4 Demografia urodzeń w Gminie Ostrów Lubelski wraz z podziałem dzieci przypisanych do poszczególnych obwodów szkół.....	12

Tabela 5 Liczba uczniów oraz oddziałów przedszkolnych i szkolnych według stanu na 30 września 2021 roku. 13

Tabela 6 Organizacja i baza lokalowa placówek oświatowych	14
Tabela 7 Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty 2021 dla poszczególnych szkół, dla których organem prowadzącym jest Gmina Ostrów Lubelski.....	16
Tabela 8 Stopień wyposażenia w infrastrukturę sportowo-rekreacyjną	19
Tabela 9 Główne powody korzystania z pomocy społecznej w Gminie Ostrów Lubelski w roku 2020 ..	23
Tabela 10 Liczba ludności korzystająca z OPS w poszczególnych miejscowościach Gminy Ostrów Lubelski	23
Tabela 11 Wydatki na fundusz sołecki w roku 2021 r.....	24
Tabela 12 Liczba NGO w podziale na miejscowości	25
Tabela 13 Liczba osób w podziale na poszczególne miejscowości w roku 2021	31
Tabela 14 Zestawienie powierzchni gruntów w Gminie Ostrów Lubelski	31
Tabela 15 Powierzchnia gospodarstw rolnych ogółem w Gminie Ostrów Lubelski	31
Tabela 16 Porównanie średniej powierzchni gruntów i użytków rolnych ogółem.....	32
Tabela 17 Struktura sieci gazowej w Gminie Ostrów Lubelski.....	34
Tabela 18 Długość czynnej sieci wodociągowej oraz liczba przyłączy	36
Tabela 19 Wskaźniki dla sieci wodociągowej	36
Tabela 20 Wskaźniki dla sieci kanalizacyjnej Gmina Ostrów Lubelski	37
Tabela 21 Charakterystyka infrastruktury wodno - kanalizacyjnej na terenie poszczególnych sołectw/miejscowości Gminy Ostrów Lubelski	37
Tabela 22 Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie Gminy Ostrów Lubelski	38
Tabela 23 Charakterystyka zasobów mieszkaniowych Gminy Ostrów Lubelski	45
Tabela 24 Poziom przestępczości w Gminie Ostrów Lubelski za rok 2020 w podziale na poszczególne miejscowości.....	46
Tabela 25 Zestawienie obszarów porównawczych w ramach GPR	49
Tabela 26 Kryteria delimitacji obszaru zdegradowanego	51
Tabela 27 Udział liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru w roku 2021 [%].....	54
Tabela 28 Udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru [%].....	55
Tabela 29 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców.....	56
Tabela 30 Liczba bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	57
Tabela 31 bezrobotnych długotrwale w przeliczeniu na 100 mieszkańców.....	58
Tabela 32 Liczba przestępstw na 100 mieszkańców	59
Tabela 33 „Niebieskie karty” w przeliczeniu na 100 mieszkańców	60
Tabela 34 Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców	61
Tabela 35 Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2021 r.	62
Tabela 36 Wartości wskaźników dla sfery społecznej.....	63
Tabela 37 Znormalizowane wartości wskaźników dla sfery społecznej	65
Tabela 38 Wartości wskaźników dla sfery społecznej po określeniu stymulanty i destymulanty.....	67
Tabela 39 Wartości wskaźnika syntetycznego dla sfery społecznej	69
Tabela 40 Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.).....	71
Tabela 41 Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.).....	72
Tabela 42 Liczba gospodarstw, w których zamontowano OZE na 100 mieszkańców	73

Tabela 43 Dostępność do usług kultury i usług społecznych (instytucje kultury, banki, apteki, przychodnie, świetlice wiejskie, obiekty sportowe).....	74
Tabela 44 Udział powierzchni terenów zdegradowanych w powierzchni ogółem obszaru.....	75
Tabela 45 Wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej	76
Tabela 46 Znormalizowane wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej.....	77
Tabela 47 Wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej po określeniu stymulanty i destymulanty	78
Tabela 48 Poziom występowania wskaźników kryzysowych dla sfery, gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej	79
Tabela 49 Obszar zdegradowany, wyznaczony w oparciu o analizę jakościową i wskaźnikową.....	80
Tabela 50 Delimitacja Obszaru Rewitalizacji Gminy Ostrów Lubelski.....	86

Spis map:

Mapa 1 Położenie Gminy Ostrów Lubelski na tle powiatu lubartowskiego	6
Mapa 2 Położenie poszczególnych miejscowości na terenie Gminy Ostrów Lubelski	6
Mapa 3 Podział administracyjny LOM	8
Mapa 4 Podział gminy na obszary porównawcze	50
Mapa 5 Wyniki standaryzacji w odniesieniu do problemów społecznych – Gmina Ostrów Lubelski.....	70
Mapa 6 Obszar zdegradowany, wyznaczony w oparciu o analizę jakościową i wskaźnikową	81

Spis wykresów:

Wykres 1 Powierzchnia miejscowości Gminy Ostrów Lubelski (%)	7
Wykres 2 Liczba mieszkańców gminy w latach 2015 - 2021.....	9
Wykres 3 Liczba mieszkańców wg miejscowości w 2020	10
Wykres 4 Struktura ludności wg grup wieku w Gminie Ostrów Lubelski w roku 2017 oraz 2021	11
Wykres 5 Liczba uczniów uczęszczających do szkół podstawowych w Gminie Ostrów Lubelski w latach 2014 -2020.....	14
Wykres 6 Współczynnik skolaryzacji brutto w Gminie Ostrów Lubelski w latach 2014-2021	15
Wykres 7 Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w roku 2021	15
Wykres 8 Uczestnicy imprez organizowanych przez Centrum Kultury.....	18
Wykres 9 Wydatki na fundusz sołecki w roku 2021 wg sołectw [%].....	25
Wykres 10 Udział procentowy podmiotów gospodarczych w Gminie Ostrów Lubelski w roku 2020 wg sekcji PKD 2007.....	26
Wykres 11 Podmioty nowo zarejestrowane w rejestrze REGON w Gminie Ostrów Lubelski	27
Wykres 12 Zarejestrowane podmioty gospodarcze w Urzędzie Miasta Ostrów Lubelski.....	27
Wykres 13 Podmioty wg grup rodzajów działalności PKD w poszczególnych miejscowościach Gminy Ostrów Lubelski roku 2021	28
Wykres 14 Podmioty gospodarcze w Gminie Ostrów Lubelski klasyfikowane w 2021 roku według kryterium liczby pracujących	28

Wykres 15 Podmioty gospodarcze w Gminie Ostrów Lubelski w 2021 roku wg sektorów własnościowych	29
Wykres 16 Liczba osób pracujących na 1000 ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Ostrów Lubelski w latach 2015-2021	29
Wykres 17 Liczba osób pracujących w Gminie Ostrów Lubelski w podziale na płeć w latach 2015-2021	30
Wykres 18 Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Gminie Ostrów Lubelski w latach 2015-2021	30
Wykres 19 Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania – dynamika w latach 2016-2021	37